

სს „სილქ ბანკი“
ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10
1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძველი.....	11
3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ	13
4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა	29
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	39
6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	39
7. ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები	40
8. მოგების გადასახადის ხარჯი	40
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	42
10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	42
11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	43
12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	44
13. ძირითადი საშუალებები და აქტივის გამოყენების უფლება	46
14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	48
15. ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	49
16. სუბორდინირებული სესხები.....	50
17. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები	50
18. პირობითი ვალდებულებები.....	51
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	51
20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები	53
21. რისკის მართვა	54
22. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	63
23. საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები	64

შპს "KPMG Georgia"
 მე-5 სართული, GMT პლაზა
 მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)
 თბილისი, საქართველო 0105
 IN 404437695
 ტელეფონი +995 322 93 5713
 ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „სილქ ბანკი“-ს სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „სილქ ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ას-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ბაკისგან ბუღალტრთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ რაიმე სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებითი უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვეგმაგვთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორ ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოვაკეთებ ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი კომპანია.

სს „სილქ ბანკი“

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
გვერდი 3

— ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

შპს "KPMG Georgia"
თბილისი, საქართველო
14 მაისი 2024 წელი

ლარი'000	შენიშვნები	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	5	9,605	5,962
საპროცენტო ხარჯი	5	(5,475)	(2,521)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		4,130	3,441
საკომისიო შემოსავალი		224	187
საკომისიო ხარჯი		(207)	(98)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		17	89
წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან	21	871	1,268
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(169)	(1,229)
გაუფასურების (ზარალი) /აღდგენა ფინანსურ აქტივებზე	4	(592)	469
გაუფასურების აღდგენა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		558	33
წმინდა ზარალი გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		(78)	(44)
ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები	7	(6,607)	(3,794)
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(5,348)	(3,789)
სხვა შემოსავალი		74	167
ზარალი, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(7,144)	(3,389)
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(149)	(537)
წლის ზარალი		(7,293)	(3,926)
სხვა სრული ზარალი			
<i>ერთეულები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში</i>			
მიწის და შენობების გადაფასება	13	(350)	(1,168)
სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი		70	(1,121)
მთლიანი სხვა სრული ზარალი		(280)	(2,289)
მთლიანი სრული ზარალი		(7,573)	(6,215)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება, დამტკიცებულია 2024 წლის 14 მაისს ხელმძღვანელობის მიერ და ხელმოწერილია, მისი სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

 ალექსი ხოროშვილი
 გენერალური დირექტორი

 ნინო ცანავა
 ფინანსური დირექტორის მოადგილე

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი'000	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	31,253	10,847
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	10	22,854	1,516
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	12	55,240	18,797
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11	27,214	32,185
ძირითადი საშუალებები	13	19,306	19,015
აქტივის გამოყენების უფლება	13	1,191	294
არამატერიალური აქტივები		1,120	278
გასაყიდად გამოიზნული აქტივები	12	3,652	3,286
სხვა აქტივები	19(b)	5,259	1,538
სულ აქტივები		167,089	87,756
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	15	298	10,027
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან*	14	98,648	14,238
სუბორდინირებული სესხები	16	2,879	2,879
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	8	1,831	1,752
საიჯარო ვალდებულებები	15	1,254	293
სხვა ვალდებულებები		2,962	1,577
სულ ვალდებულებები		107,872	30,766
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	72,746	62,946
რეზერვები		3,989	4,356
დაგროვილი ზარალი		(17,518)	(10,312)
სულ კაპიტალი		59,217	56,990
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		167,089	87,756

*“მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან“ მოიცავს სადეპოზიტო სერტიფიკატებს, რომელიც წარმოდგენილი იყო განცალკევებით 2022 წლის 31 დეკემბრის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი'000	შენიშვნები	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის ზარალი		(7,293)	(3,926)
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია		971	720
გაუფასურების ზარალი/(აღდგენა) ფინანსურ ინსტრუმენტებზე		592	(469)
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		169	1,229
საგადასახადო ხარჯები		149	537
წმინდა ზარალი გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		78	44
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი/(შემოსავალი)		61	(49)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(4,130)	(3,441)
გაუფასურების აღდგენა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		(558)	(33)
ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებები		(179)	414
		(10,140)	(4,974)
<i>ცვლილებები:</i>			
მიმდინარე ანგარიშებსა და მომხმარებლებისგან მიღებულ დეპოზიტებში		83,871	5,767
ბანკებისგან მიღებულ დეპოზიტებში		293	-
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(36,428)	(4,204)
მოთხოვნებში საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ		(21,082)	597
გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		114	215
სხვა აქტივებში		(2,611)	(1,383)
სხვა ვალდებულებებსა და ანარიცხებში		1,297	513
		15,314	(3,469)
მიღებული პროცენტი		9,383	6,187
გადახდილი პროცენტი		(5,336)	(2,562)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		19,361	156
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		7,000	8,500
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		3	203
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(2,202)	-
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(1,363)	(586)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,019)	(122)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		2,419	7,995
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსულობები	15	24,169	123,944
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობები		8,787	1,800
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების დაფარვა	15	(34,168)	(137,165)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(106)	(21)
სუბორდინირებული სესხებიდან მიღებული შემოსულობები		-	375
საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,318)	(11,067)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		20,462	(2,916)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		10,847	14,139
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(39)	(376)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(17)	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9	31,253	10,847

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი'000	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	61,146	6,802	(6,543)	61,405
მთლიანი სრული ზარალი				
წლის ზარალი	-	-	(3,926)	(3,926)
სხვა სრული ზარალი				
მიწის და შენობების გადაფასება	-	(1,168)	-	(1,168)
გადავადებული გადასახადის გავლენა	-	(1,121)	-	(1,121)
რეალიზებულ ძირითად საშუალებებზე გადაფასების რეზერვის ტრანსფერი	-	(21)	21	-
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(136)	136	-
მთლიანი სხვა სრული ზარალი	-	(2,446)	157	(2,289)
მთლიანი სრული ზარალი	-	(2,446)	(3,769)	(6,215)
კაპიტალში პირდაპირ ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან				
გამომწვებული აქციები	1,800	-	-	1,800
სულ ოპერაციები მესაკუთრებთან	1,800	-	-	1,800
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	62,946	4,356	(10,312)	56,990
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	62,946	4,356	(10,312)	56,990
მთლიანი სრული ზარალი				
წლის ზარალი	-	-	(7,293)	(7,293)
სხვა სრული ზარალი				
მიწის და შენობების გადაფასება	-	(350)	-	(350)
გადავადებული გადასახადის გავლენა	-	70	-	70
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(87)	87	-
მთლიანი სხვა სრული ზარალი	-	(367)	87	(280)
მთლიანი სრული ზარალი	-	(367)	(7,206)	(7,573)
კაპიტალში პირდაპირ ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან				
გამომწვებული აქციები (იხ. შენიშვნა 17)	9,800	-	-	9,800
სულ ოპერაციები მესაკუთრებთან	9,800	-	-	9,800
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	72,746	3,989	(17,518)	59,217

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „სილქ ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს ქართულ სააქციო საზოგადოებას. 2022 წლის 12 სექტემბერს, ბანკს გადაერქვა სახელი და სს „სილქ როუდ ბანკის“ ნაცვლად სს „სილქ ბანკი“ ეწოდა.

„ბანკის“ ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღებას და კრედიტების გაცემას, თანხის გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებსა და სხვა საბანკო მომსახურების გაწევას ბიზნეს და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ზაარბრუკენის მოედანი №2, თბილისი, საქართველო. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“). ბანკი თავის საქმიანობას ახორციელებს სალიცენზიო ნომრით 238.

ბანკის სარეგისტრაციო ნომერია 201955027 და სარეგისტრაციო ორგანო - დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის სასამართლო.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის აქციონერები არიან:

სახელი	საკუთრება %	
	2023	2022
„Silk Road Group Holding (Malta) Limited“	58.83	60.00
შპს „პარტომტა“	36.42	37.14
სს „სილქ ჰოლდინგი“	4.74	2.85
სხვა	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

2023 წლის 13 ოქტომბერს, ბანკმა არსებულ აქციონერებზე გამოუშვა 98,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი. ბანკის სააქციო კაპიტალი გაიზარდა 9,800,000 ლარით, საიდანაც 8,786,800 ლარი იქნა გადახდილი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. 2022 წლის 22 ნოემბერს, ბანკმა გამოუშვა 18,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი. გამოშვებული აქციები სს „სილქ ჰოლდინგმა“ შეიძინა.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი არის ქართველი ბიზნესმენი, გიორგი რამიშვილი, რომელსაც ბანკის გარეთ რიგი სხვა ბიზნეს ინტერესები გააჩნია. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თავისებურებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის ომის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე.

აღნიშნულმა მოვლენებმა საქართველოს ეკონომიკაზე იქონია გავლენა და ქვეყნის ეკონომიკა ზემოთ აღწერილის შესაბამისად ექვემდებარება მომავალ გაურკვევლობებს; მეორე მხრივ, 2023 წელს, საქართველოს ეკონომიკის 7%-მდე ზრდა დაფიქსირდა, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული უფრო მაღალი შემოსავლებით და ძლიერი კერძო მოხმარებით. ასევე, ერთნიშნა ეკონომიკური ზრდა არის მოსალოდნელი 2024 წელს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ბანკის ოპერაციებისა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ბიზნეს გარემო მომავალში შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში.

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე, გარდა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და მიწისა და შენობებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით და გასაყიდად გამიზნული აქტივებისა, რომლებიც ასახულია საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

(c) ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე, მიუხედავად იმისა, რომ ბანკმა დააფიქსირა 7,293 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2022: 3,926 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი). ხელმძღვანელობის ვარაუდით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების თარიღიდან შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ბანკმა შეიძლება გასწიოს ზარალები და საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები შეიძლება იქნეს დარღვეული, თუ არ იქნება მიღებული შესაბამისი ზომები. 2023 და 2022 წლებში, ბანკმა გაზარდა საზედამხედველო კაპიტალი, მიმდინარე აქციონერებისგან ახალი კაპიტალის შენატანების, 8,787 ათასი ლარისა და 1,800 ათასი ლარის მიღების გზით (შესაბამისად). (იხილეთ ასევე შენიშვნა 17). 2023 წლის განმავლობაში სააქციო კაპიტალი გაიზარდა 9,800 ათასი ლარის ოდენობით, თუმცა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,013 ათასი ლარი აღიარებული იყო როგორც დებიტორული მოთხოვნა აქციონერისგან, შესაბამისად ზემოთხსენებული თანხა არ იყო გათვალისწინებული საზედამხედველო კაპიტალში. საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ, დებიტორული მოთხოვნა აქციონერისგან 1,013 ათასი ლარის ოდენობით სრულად დაიფარა, რის შედეგადაც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი გაიზარდა შესაბამისი თანხით (იხილეთ შენიშვნა 23). 2022 წელს, 375 ათასი ლარის ოდენობით სუბორდინირებული სესხი იქნა მოზიდული აქციონერისგან („Silk Road Group Holding (Malta) Limited“) (იხ. შენიშვნა 16). 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის, ბანკი შესაბამისობაში იყო მარეგულირებელ მოთხოვნებთან (იხ. შენიშვნა 22). მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის შენარჩუნება უახლოეს მომავალში დამოკიდებულია ბანკის მომავალი საქმიანობის შედეგებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ამჟამად ზარალიანია, 2022 წელს ბანკმა მოიზიდა ახალი აქციონერები და გადადგა წარმატებული ნაბიჯები ბანკისთვის (მათ შორის ციფრული ტრანსფორმაციის დაწყება და ახალი მენეჯმენტის დასაქმება).

ბანკმა გამოუშვა თავისი ციფრული პლატფორმა, მობილურ აპლიკაციასთან ერთად (რაც ბანკის საუკეთესო საბანკო გამოცდილების უზრუნველყოფისკენ სწრაფვას ასახავს) ნიშურ სეგმენტებში შიდა ზრდისა და დამატებითი ფინანსების შენარჩუნების მიზნით და მოსალოდნელია, რომ ბანკი დაასტაბილურებს თავის საქმიანობას და 2-3 წელიწადში მოგების გამომუშავებას დაიწყებს. თუმცა, საზედამხედველო კაპიტალის ნებისმიერი პოტენციური დარღვევის შემთხვევაში, აქციონერებმა დააფიქსირეს განზრახვა, რომ შემდგომშიც ხელმისაწვდომი გახადონ ფინანსური რესურსი ბანკის საჭიროების შესაბამისად, რათა ბანკმა დააკმაყოფილოს საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები და განაგრძოს საქმიანობა.

ისევე, როგორც ნებისმიერი სხვა კომპანია, რომელიც იმედებს ჯგუფის სხვა საწარმოების ფინანსურ მხარდაჭერაზე ამყარებს, დირექტორებიც აცნობიერებენ, რომ ვერ იქნებიან დარწმუნებულნი იმაში, რომ აღნიშნული მხარდაჭერა გაგრძელდება, თუმცა, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის არ ყოფილა მიზეზი, რომ მათ სხვაგვარად ეფიქრათ. როგორც ზემოთ აღინიშნა, აქციონერების მხრიდან მიმდინარე მხარდაჭერა არის ამკარა წინა წლებში განხორციელებული კაპიტალის შენატანების ფონზე. საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, ბანკის პირველადი კაპიტალი 3,465 ათასი ლარით გაიზარდა, აქციონერისგან „Silk Road Group Holding (Malta) Limited“-ისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხების (დარიცხულ პროცენტთან ერთად) ბანკის პირველად კაპიტალში ტრანსფერის გზით. ამასთან, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, ბანკმა გამოსცა საჯარო სუბორდინირებული სავალო ფასიანი ქაღალდები.

შესაბამისად, დირექტორებს სჯერათ, რომ ბანკს ექნება საკმარისი ფულადი სახსრები, რომ შეძლოს ვალდებულებების და საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დაკმაყოფილება მათი დადგომისას, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან სულ მცირე 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა დაკავშირებული ბანკის უნართან გააგრძელოს საქმიანობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

(d) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(e) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებიც მოქმედებენ ბანკის ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენებასა და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლისა და ხარჯების წარდგენილ თანხებზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 3(e)(vii) და შენიშვნა 4 - იმ კრიტერიუმების განსაზღვრა, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ აქტივზე საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის განსაზღვრისთვის მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 4 - ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში შესატანი ინფორმაციის განსაზღვრა, ანაზღაურებადი ფულადი ნაკადების შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის ჩათვლით;
- შენიშვნა 13 - მიწისა და შენობების შეფასება.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ბანკი თანმიმდევრულად იყენებდა შემდეგ სააღრიცხვო პოლიტიკებს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ბანკის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას (კორექტირებულს ეფექტური პროცენტით, გაუფასურებით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, კონვერტირებულს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ სავალუტო კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ბ) პროცენტი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე;

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივებისა, ბანკი ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობის გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შეძენილი ან შექმნილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება საკრედიტო რისკით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

ამორტიზებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული გადახდილი ძირი თანხები, დამატებული ან გამოკლებული ეფექტური პროცენტით დაანგარიშებული აკუმულირებული ამორტიზაცია (როგორც სხვაობა თავდაპირველ ღირებულებასა და დაფარვის თარიღისთვის არსებულ ღირებულებას შორის) და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული „ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ წარმოადგენს ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებას ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გადახედილია ცვლადი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების პერიოდული ხელახალი შეფასების შედეგად, რათა ასახულ იქნეს პროცენტის საბაზრო განაკვეთის ცვლილებები.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა საკრედიტო რისკით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის აღდგენისა.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის, იხილეთ შენიშვნა 3(e)(vii).

წარდგენა

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს პროცენტს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე.

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს პროცენტს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე და საპროცენტო ხარჯს საიჯარო ვალდებულებებზე.

(c) საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი, რომელიც ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს შეტანილია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში (იხ. შენიშვნა 3(b)).

თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ სასესხო ვალდებულება გამოიწვევს სესხის გამოყენებას, მაშინ დაკავშირებული სასესხო ვალდებულების საკომისიო აღიარებულია წრფივი მეთოდის მიხედვით ვალდებულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15. ამ შემთხვევაში, ბანკი ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაეყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ის ფარგლებშია და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

საკომისიო შემოსავალი ანგარიშის უწყვეტი მართვისთვის ირიცხება კლიენტის ანგარიშზე ყოველთვიურად. ურთიერთგაცვლის, უცხოური ვალუტის გარიგებების და ოვერდრაფტებისთვის გარიგების საკომისიო ირიცხება მომხმარებლის ანგარიშს, როდესაც გარიგებას აქვს ადგილი. მომსახურების საკომისიო დარიცხულია ყოველთვიურად და დაფუძნებულია ფიქსირებულ განაკვეთებზე, რომლებიც ყოველწლიურად გადაიხედება ბანკის მიერ. შემოსავალი ანგარიშის მართვიდან და მომსახურების საკომისიო აღიარდება დროის განმავლობაში მომსახურების გაწევასთან ერთად. გარიგებებთან დაკავშირებული შემოსავალი აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში როდესაც ადგილი აქვს გარიგებას.

სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების მიღებისთანავე.

(d) დაბეგვრა

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ ერთეულებს ან პირდაპირ კაპიტალში ასახულ გარიგებებს აქციონერებთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

(ii) გადავადებული გადასახადი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ოდენობებს შორის დროებით სხვაობებთან მიმართებაში.

გადავადებული გადასახადი აღიარდება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელია დროებით სხვაობებზე მათი აღდგენისას, იმ კანონებზე დაყრდნობით, რომლებიც ძალაშია ან დიდწილად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მიჰყვება ბანკის მოლოდინებს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომ აღადგინოს და დააკმაყოფილოს მისი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირებულია იმ ოდენობით, რამდენადაც ხელმისაწვდომი იქნება დაბეგვრადი მოგება, რომლის საპირწონედაც დროებითი გამოქვითვადი სხვაობები შეიძლება იქნას გამოყენებული.

(e) ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

ბანკი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს, დეპოზიტებსა და სუბორდინირებულ ვალდებულებებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი (ჩვეულებრივი გზით განხორციელებული შესყიდვებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვების ჩათვლით) აღიარდება ვაჭრობის თარიღისთვის, ანუ თარიღი, როდესაც ბანკი ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად წარმოადგენს მის გარიგების ფასს.

(ii) კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს (SPPI).

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

ამასთანავე, თავდაპირველი აღიარებისას, ბანკს შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულის მოთხოვნებს, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, თუ ეს მნიშვნელოვნად შეამცირებს ან აღმოფხვრის სააღრიცხვო შეუსაბამობას, რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშობა.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს მოდელის მიზანს, რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ყველაზე კარგად ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. განხილული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული პოლიტიკები და მიზნები და ამგვარი პოლიტიკების მოქმედება პრაქტიკაში. კერძოდ, არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან თანხვედრაზე, რომლებიც ამგვარ აქტივებს აფინანსებენ ან ფულადი სახსრების რეალიზაციაზე აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასების კომუნიკაცია ბანკის ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და როგორ იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილილ პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. თუმცა, ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება. ის წარმოადგენს ბანკის მთლიანი შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით ბანკის მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

ბანკის საცალო და ბიზნეს სესხები მოიცავს სესხებს კლიენტებზე, რომლებიც ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად. საცალო ბიზნესში სესხები მოიცავს ოვერდრაფტებს, არაუზრუნველყოფილი და უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას. აღნიშნული პორტფელებიდან სესხების გაყიდვა ძალიან იშვიათია.

კონკრეტული სასესხო ფასიანი ქაღალდები ბანკის მიერ ფლობილია ცალკე პორტფელში გრძელვადიანი შემოსავლიანობისთვის. აღნიშნული უზრუნველყოფები შეიძლება იქნას გაყიდული, მაგრამ მსგავსი გაყიდვები არ არის მოსალოდნელი, რომ იქნება ხშირი. ბანკი ითვალისწინებს, რომ მსგავსი ფასიანი ქაღალდები ფლობილია ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად.

სავაჭროდ ფლობილი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზანი არ არის არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და არც ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, "ძირითადი თანხა" განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება მისი თავდაპირველი აღიარებისას. „პროცენტი“ განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკისა და გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ტიპური რისკებისა და დანახარჯების (მაგალითად ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) სანაცვლოდ, ასევე მოგების მარჟა.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ბანკი ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე მოიცავს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობას, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადები ან ოდენობა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას. აღნიშნული შეფასების დროს, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი ვითარებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების ოდენობას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარი დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ ბანკის უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან (მაგ. შეთანხმება აქტივებზე „რეგრესის უფლების გარეშე“); და
- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან „ფულის დროითი ღირებულების“ ანაზღაურებას - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

სესხები რეგრესის უფლების გარეშე

ზოგიერთ შემთხვევაში, ბანკის მიერ გაცემული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია მსესხებლის გირაოთი ზღუდავენ ბანკის მხრიდან შესაბამისი გირაოს ფულადი ნაკადების მოთხოვნის უფლებას (სესხები რეგრესის უფლების გარეშე). ბანკი იყენებს მსჯელობას იმის შეფასებისას აკმაყოფილებს თუ არა სესხები „რეგრესის უფლების გარეშე“ მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს კრიტერიუმს. ბანკი როგორც წესი, მსჯელობისას, ითვალისწინებს შემდეგ ინფორმაციას:

- განსაზღვრავს თუ არა სახელშეკრულებო გარიგება სესხის ფულადი გადახდების კონკრეტულ ოდენობებს და თარიღებს;

- გირაოს სამართლიანი ღირებულება უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის ოდენობასთან მიმართებაში;
- მსესხებლის უნარი და სურვილი განახორციელოს სახელშეკრულებო გადახდები, გირაოს ღირებულების კლების მიუხედავად;
- რამდენად წარმოადგენს გირაო მსესხებლის აქტივების მთლიან ან არსებით ნაწილს; და
- მიიღებს თუ არა ბანკი სარგებელს შესაბამისი აქტივის ღირებულების ზრდიდან.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი აფასებს ფინანსურ ვალდებულებებს, სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ამორტიზებული ღირებულებით.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ბანკი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის იმ ნაწილის საბალანსო ღირებულებას) და (i) მიღებულ ოდენობას (ნებისმიერ მიღებულ ახალ აქტივს გამოკლებული ახალი ნაკისრი ვალდებულება - ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური ამონაგების ან ზარალის (რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში) ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ბანკი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული აქტივების ან მათი ნაწილის ყველა ან არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას, მსგავს შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება. მსგავსი გარიგებების მაგალითებია ფასიანი ქაღალდების გასესხება და ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ბანკმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები. მოდიფიცირების ფარგლებში მიღებული ნებისმიერი საკომისიო აღირიცხება შემდეგნაირად:

- საკომისიოები, რომლებიც შესულია ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში და საკომისიოები, რომლებიც შესაბამისი გარიგების ხარჯების ანაზღაურებას წარმოადგენს, შეტანილია აქტივის თავდაპირველ შეფასებაში; და
- სხვა საკომისიოები, რომლებიც შესულია მოგებაში ან ზარალში აღიარების შეწყვეტისას წარმოშობილი ამონაგების ან ზარალის ნაწილის სახით.

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება, როდესაც მსესხებელი ფინანსური სირთულეების წინაშეა, მაშინ მოდიფიცირების მიზანი, როგორც წესი არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების მაქსიმალურად აღდგენა და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად განსხვავებულ პირობებზე. თუ ბანკი ფინანსური აქტივის ისეთ მოდიფიცირებას გეგმავს, რაც ფულადი ნაკადების პატიებას გამოიწვევს, მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის გარკვეული ნაწილის ჩამოწერა, მანამ სანამ მოდიფიცირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები). ეს მიდგომა გავლენას ახდენს რაოდენობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ როგორც წესი ესეთ შემთხვევებში აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივის მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ბანკი პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც გამოყენებულია მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია მოდიფიცირების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. მოდიფიცირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო ან ხარჯები აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს მოდიფიცირება გამოწვეულია მსესხებლის ფინანსური სირთულეებით (იხ. შენიშვნა 3(e)(vii)), მაშინ შემოსულობა ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალებთან ერთად. სხვა შემთხვევაში, ის წარმოდგენილია როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი (იხ. შენიშვნა 3(b)).

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მოდიფიცირებულია მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს გადაცემულ არა-ფინანსურ აქტივებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და ნაკისრ ვალდებულებებს, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდა გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების მოდიფიცირება არ არის აღრიცხული როგორც აღაირების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია მოდიფიცირების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

შემოსავალი და ხარჯები წარმოდგენილია წმინდად მხოლოდ ფასს სტანდარტებით ნებადართულის შემთხვევაში, ან მსგავსი გარიგებების ჯგუფიდან მიღებული შემოსულობებისთვის და ზარალებისთვის.

(vi) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემისას ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისათვის ძირითად ბაზარზე ან მისი არარსებობის შემთხვევაში უფრო ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელიც ბანკისათვის ხელმისაწვდომია მოცემული თარიღისათვის. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს მისი გადაუხდელობის რისკს.

ბანკი ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას აფასებს ამ ინსტრუმენტისათვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასების გამოყენებით იმ შემთხვევაში თუ ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. ბაზარი არის "აქტიური", თუ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული გარიგებები წარმოებს საკმარისი სიხშირით და მოცულობით, რაც უზრუნველყოფს ფასების შესახებ ინფორმაციის რეგულარულად მიღებას.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტიურ ბაზარზე არ არსებობს კოტირებული ფასი, ბანკი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ შესაბამისი ბაზრის ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს და მაქსიმალურად ამცირებენ არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. შერჩეული შეფასების ტექნიკა ითვალისწინებს ყველა ფაქტორს, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ გარიგების ღირებულების შეფასებისას.

ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას მისი სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის გარიგების ღირებულება - ანუ მიღებული და გადახდილი თანხების სამართლიანი ღირებულება. თუ ბანკი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ღირებულებისაგან და სამართლიანი ღირებულების დადგენა ვერ ხერხდება ვერც კოტირებული ფასების საშუალებით აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივის ან ვალდებულებისათვის, ვერც შეფასების ტექნიკის გამოყენებით, რომლისთვისაც ნებისმიერი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემი შეფასებულია როგორც არა-არსებითი სხვაობასთან მიმართებაში, მაშინ ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის სხვაობის გადავადების მიზნით. შემდგომში, აღნიშნული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, შესაბამის საფუძველზე, ფინანსური ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს მომენტისა, როდესაც შეფასებას სრულად დაუჭერს მხარს ემპირიული ამოსავალი საბაზრო მონაცემები ან გარიგება დაიხურება.

ბანკი ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

(vii) გაუფასურება

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;
- სასესხო ვალდებულებები და გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები.

ბანკი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:

- სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (იხ. შენიშვნა 4).

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. 1-ელ დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ მომხდარა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში ან დაქვემდებარების მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მაგრამ არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მიჩნეულია როგორც „მე-2 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. მე-2 დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტები არის ინსტრუმენტები, რომლებიც დაექვემდებარა საკრედიტო რისკის არსებით ზრდას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც არსებობს მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აღიარებული და რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მოხსენებულია როგორც „3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტები“.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის ალბათობით შეწონილ შეფასებას. ის ფასდება შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის: როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი);
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის: სხვაობა მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას შორის;
- გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები: ბანკის მიერ მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა (ვალდებულების გამოყენების შემთხვევაში) და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი; და
- ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: მოსალოდნელი გადახდები მფლობელის ასანაზღაურებლად გამოკლებული ნებისმიერი ოდენობები, რომელთა ამოღებასაც მოელის ბანკი.

მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებისას, შემდეგი დისკონტირების განაკვეთები გამოიყენება:

- ფინანსური აქტივები, გარდა შექმნილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა: თავდაპირველი ეფექტური განაკვეთი ან მისი მიახლოება;
- გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები: ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოება, რომელიც გამოყენებული იქნება სასესხო ვალდებულებიდან წარმოქმნილ ფინანსურ აქტივზე; და
- გამოშვებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: განაკვეთი, რომელიც ასახავს "ფულის დროითი ღირებულების" მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ფულადი ნაკადების კონკრეტულ რისკებს.

რესტრუქტურული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება იმისა უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა (იხ. შენიშვნა 3(e)(iii)) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურულიზაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები შეტანილია არსებული აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გამოთვლებში (იხ. შენიშვნა 4).
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურულიზაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება, როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა შეტანილია არსებული ფინანსური აქტივისგან მიღებული ფულადი სახსრების დანაკლისის გამოთვლებში, რომელიც დისკონტირებულია აღიარების შეწყვეტის მოსალოდნელი თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, ბანკი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები). ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- მსესხებლის/კონტრაქტის ფინანსური მდგომარეობა საფრთხეს უქმნის მის უნარს დაფაროს სესხი;
- მსესხებლის ვალდებულება იქნა შემცირებული ძირითადი თანხის და/ან ფინანსურ ინსტრუმენტზე დარიცხული პროცენტის ნაწილობრივ პატივით ან ჩამოწერით;
- სესხის დასაფარად, ბანკმა უნდა გამოიყენოს გადახდის სხვა საშუალებები, მაგალითად: იპოთეკის ან მსესხებლის სხვა აქტივების გაყიდვა;
- სესხის ერთზე მეტი რესტრუქტურირაცია, თუ აღნიშნული მსესხებლის პირობების გაუარესებას უკავშირდება;
- სესხების 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის გარდაცვალება, გაკოტრების წამოწყება მსესხებლის მხრიდან (იურიდიული პირის შემთხვევაში);
- სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც იწვევს მსესხებლის უუნარობას დაფაროს თავისი სასესხო ვალდებულებები;
- თაღლითობის შემთხვევა ან შეცდომაში შემყვანი ინფორმაცია მსესხებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე იქონიოს გავლენა;
- მსესხებლის ნებისმიერი სესხის მე-3 დონეზე გადატანა.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის ბანკი კრედიტუნარიანობის სარეიტინგო სააგენტოების შეფასებას ითვალისწინებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები: აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით;
- სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: როგორც წესი, ანარიცხის სახით;
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს, როგორც გამოყენებულ ასევე გამოუყენებელ კომპონენტებს და ბანკი ვერ ახერხებს სასესხო ვალდებულების კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენას მის გამოყენებულ კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისგან განცალკევებით: ბანკი წარადგენს გაერთიანებულ ზარალის რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. გაერთიანებული ოდენობა წარმოდგენილია გამოყენებული კომპონენტის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით. ზარალის რეზერვის ნებისმიერი ზედმეტობა გამოყენებული კომპონენტის მთლიან ოდენობაზე წარმოდგენილია ანარიცხის სახით.

ჩამოწერები

სესხები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ), როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც ბანკი განსაზღვრავს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივები ან შემოსავლის წყაროები, რითაც იგი უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერას დაქვემდებარებული ოდენობები. შეფასება კეთდება ინდივიდუალური აქტივის დონეზე.

ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შეტანილია „წმინდა გაუფასურების ზარალი სავალო ფინანსურ აქტივებსა და სასესხო ვალდებულებებზე“ მუხლში მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ბანკის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(f) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების გამოკლებით, და საფინანსო დაწესებულებების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, რომელთა დაფარვის ვადა შესყიდვიდან 90 დღე ან ნაკლებია და რომლებიც ექვემდებარება მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილებების არა-არსებით რისკს და გამოიყენება ბანკის მიერ თავისი მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(g) რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები

რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები მოიცავს ყველა წარმოებულ აქტივსა და ვალდებულებას, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული როგორც სავაჭრო აქტივები ან ვალდებულებები. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(h) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს (იხ. შენიშვნა 3(e)(i)); ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული დამატებითი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(i) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

„საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ სასესხო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს (იხ. 3(e)(i)); აღნიშნული თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული დამატებითი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, ხოლო შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(j) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, მიწისა და შენობების გარდა, ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის შესყიდვაზე ან მისი გამიზნული მოხმარებისთვის შესაბამის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანაზე.

დანადგარების საბალანსო ღირებულება გადახედილია გაუფასურების კუთხით, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი.

თავდაპირველად, თვითღირებულებით აღიარების შემდეგ, მიწა და შენობები აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების თარიღისთვის არსებულ სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ნებისმიერი შემდგომი დაგროვილი ცვეთა და შემდგომი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. შეფასებები საკმარისად ხშირად ხორციელდება, რომ უზრუნველყოფილი იყოს, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დაგროვილი ცვეთა გადაფასების თარიღისთვის გაუქმებულია აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების საპირწონედ და წმინდა ოდენობა ხელახლა არის წარმოდგენილი აქტივის გადაანგარიშებულ ოდენობაზე. ნებისმიერი გადაფასების ნამეტი დაკრედიტებულია სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის აღადგენს იგივე აქტივის, ადრე მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულ გადაფასების შემცირებას, რა შემთხვევაშიც ზრდა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების ნაკლებობა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც დანაკლისი, რომელიც პირდაპირ ურთიერთგადაფარავს წინა ნამეტს იგივე აქტივზე, პირდაპირ არის ურთიერთგადაფარული ნამეტის საპირწონედ ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

ყოველწლიური გადატანა ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გაუნაწილებელ მოგებაში ხდება გადაფასებული აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების საწყისი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობის ოდენობით. გაყიდვისას, კონკრეტულ გაყიდულ აქტივთან დაკავშირებული, ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ დანახარჯთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ბანკში. მიმდინარე სარემონტო და ტექნიკური მხარდაჭერის ხარჯები აღიარდება ხარჯებად მათი გაწევისთანავე.

(iii) ცვეთა

აქტივის ცვეთა იწყება, როდესაც ის მზად არის მოხმარებისთვის. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მანძილზე:

	<u>წელი</u>
შენობა-ნაგებობები	50
ავეჯი და მოწყობილობები	4-10
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	4-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	4-10

აქტივების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაიხედება და შესაბამისად კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

(k) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის (გარდა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა), რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რომლებიც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდინებებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის და მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

ბანკის აქტივები არ ახდენს ცალკე ფულადი ნაკადების შემოდინების გენერირებას და გამოიყენება როგორც ერთი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(l) მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან და სუბორდინირებული სესხები

მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან და სუბორდინირებული სესხები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით გამოკლებული დამატებითი პირდაპირი გარიგების ხარჯები. შემდგომ, ისინი ფასდება მათი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით (შენიშვნა 3(e)(ii)).

(m) გასაყიდად გამიზნული აქტივები

ბანკი დასაკუთრებული ქონების გრძელვადიან აქტივს აკლასიფიცირებს, როგორც „გასაყიდად გამიზნულ აქტივებს“, რომელთა საბალანსო ღირებულება იქნება აღდგენილი ძირითადად გაყიდვის გარიგებიდან და არა ხანგრძლივი გამოყენებიდან. გასაყიდად გამიზნული აქტივები ფასდება მათ საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) უმცირესით. გასაყიდად ფლობილი აქტივების საბალანსო ღირებულების შემდგომი ჩამოწერები (რაც არ მოიცავს გაყიდვების შედეგად წარმოქმნილ შემოსულობასა ან ზარალს) გაუფასურების ზარალის სახით აღიარდება. გასაყიდად გამიზნული აქტივის სამართლიანი ღირებულების (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) შემდგომ ზრდაზე მიღებული ამონაგები არ აღიარდება ადრე აღიარებულ გაუფასურების ზარალზე მეტი ოდენობით.

(n) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ბანკი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

(i) ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯი და აქტივის დემონტაჟისა და ჩატარებული ნებისმიერი გაუმჯობესებების მოხსნის სავარაუდო ხარჯები.

შემდგომ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის დაწყების თარიღიდან იჯარის ვადის დასრულებამდე. ამასთანავე, აქტივის გამოყენების უფლება პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით, და მათი დისკონტირება ხდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა ვერ ხერხდება, ბანკის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ბანკი დისკონტირების განაკვეთად თავის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

ბანკი თავის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს გარე წყაროებიდან სესხების ანალიზის გზით და ახორციელებს გარკვეულ კორექტირებებს იჯარის პირობებისა და იჯარით აღებული აქტივის თავისებურებების გათვალისწინების მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ბანკმა აირჩია არ აღიაროს აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებზე. ბანკი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

(o) სააქციო კაპიტალი

(i) ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებაზე აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით. ბანკი აღიარებს მოთხოვნას აქციონერისგან და საწესდებო კაპიტალის შესაბამის ზრდას, როდესაც კაპიტალის ზრდა იურიდიულად სავალდებულოა.

(ii) დივიდენდები

ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოში მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებაში დივიდენდები აისახება, როგორც გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნება, მათი გამოცხადების პერიოდში.

(p) გამოცემული, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესული სტანდარტები

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც 2023 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შედის ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ბანკს არ ჰქონდა მიღებული აღნიშნული ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ვალდებულებების კლასიფიკაცია „მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის“ და „გრძელვადიანი ვალდებულებები კოვენანტებით“ სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).
- საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);
- მომწოდებელთა საფინანსო გარიგებები (ბასს 7-ისა და ფასს 7-ის შესწორებები).
- გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბასს 21-ის შესწორებები).

4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა

ეს შენიშვნა ასახავს ინფორმაციას ბანკის ფინანსურ რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ. ბანკის ფინანსური რისკების მართვის სტრუქტურაზე ინფორმაციისთვის, იხ შენიშვნა 21.

საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

შემდეგი ცხრილი ასახავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს გიროსა ან სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფის გათვალისწინების გარეშე. გარდა სხვაგვარად მითითებულისა, ცხრილში წარმოდგენილი ოდენობები ასახავს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებებს. ტერმინები განმარტება: დონე 1, დონე 2, დონე 3 იხილეთ შენიშვნაში 3(e)(vii).

ლარი'000	31 დეკემბერი 23			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები				
ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს სესხები				
B2	16,617	-	-	16,617
B3	3,632	-	-	3,632
Ba2	9,840	-	-	9,840
Ba3	9,477	-	-	9,477
Caa2	647	173	-	820
Ca-C	246	-	910	1,156
სულ	40,459	173	910	41,542
ზარალის რეზერვი	(431)	(39)	(540)	(1,010)
საბალანსო ღირებულება	40,028	134	370	40,532

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები				
ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო სესხები				
ვადაგადაცილების გარეშე	14,545	-	-	14,545
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	156	-	-	156
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	42	-	42
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	56	-	56
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	57	57
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურირების სტატუსით)	-	111	186	297
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურირების სტატუსით)	-	-	88	88
სულ საცალო სესხები	14,701	209	331	15,241
ზარალის რეზერვი	(298)	(54)	(181)	(533)
საბალანსო ღირებულება	14,403	155	150	14,708
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	54,431	289	520	55,240

ბიზნეს სესხებისთვის დეფოლტის ალბათობა ვასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს („Moody“-ს სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით) კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში მოცემულია „დეფოლტის ალბათობების“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხების“ დიაპაზონები, რომლებიც გამოიყენება ბანკის მიერ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებში:

ბიზნეს სესხები	31 დეკემბერი 2023			31 დეკემბერი 2022		
	ზარალი		დეფოლტს	ზარალი		დეფოლტს
	დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის შემთხვევაში	დაქვემდებარებული თანხები	დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის შემთხვევაში	დაქვემდებარებული თანხები
დონე 1	1% - 35%	35% - 100%	100%	3% - 35%	38% - 100%	100%
დონე 2	38%	60%	100%	75%	53%	100%
დონე 3	100%	59 - 100%	100%	100%	34%	100%

საცალო სესხები	31 დეკემბერი 2023			31 დეკემბერი 2022		
	ზარალი		დეფოლტს	ზარალი		დეფოლტს
	დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის შემთხვევაში	დაქვემდებარებული თანხები	დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის შემთხვევაში	დაქვემდებარებული თანხები
დონე 1	1% - 51%	54% - 100%	91% - 100%	3% - 35%	39% - 87%	91% - 100%
დონე 2	44% - 94%	54%	91% - 100%	37% - 76%	53% - 87%	91% - 100%
დონე 3	100%	54%	100%	100%	53% - 87%	100%

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ყველა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი კლასიფიცირებული იყო 1-ლი დონის ფინანსურ აქტივად. სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციებზე გამოყენებული იყო 0.07% - 0.7%-მდე დიაპაზონში დეფოლტის ალბათობა და 1 %-იანი დეფოლტის ალბათობა კორპორატიულ ობლიგაციებზე (2022 წლის 31 დეკემბერი: - სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები: 0.04% - 0.59% -მდე დიაპაზონში და 0.17% კორპორატიულ ობლიგაციებზე); და 45%-იანი ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში გამოყენებულ იქნა სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციებზე და 100%-იანი ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში - კორპორატიულ ობლიგაციებზე (2022 წლის 31 დეკემბერი: სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები - 45%, კორპორატიული ობლიგაციები - 100%).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები				
ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს სესხები				
B2	7,488	-	-	7,488
B3	3,968	-	-	3,968
Caa3	50	-	-	50
Ca-C	115	122	1,059	1,296
სულ	11,621	122	1,059	12,802
ზარალის რეზერვი	(204)	(48)	(364)	(616)
საბალანსო ღირებულება	11,417	74	695	12,186

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები				
ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო სესხები				
ვადაგადაცილების გარეშე	6,555	-	-	6,555
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	61	-	-	61
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	10	-	10
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	2	-	2
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	6	6
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	76	82	158
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	106	106
სულ სამომხმარებლო სესხები	6,616	88	194	6,898
ზარალის რეზერვი	(175)	(15)	(97)	(287)
საბალანსო ღირებულება	6,441	73	97	6,611
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	17,858	147	792	18,797

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არ ფლობს ბიზნეს სესხებს, რომელთათვისაც ზარალის რეზერვი არ არის აღიარებული გირაოს არსებობის გამო (2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

საკრედიტო რისკი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან წარმომოხილი თანხები

გაუფასურების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები, დაშვებები და მეთოდები

ფასს 9 ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს რიგი მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების გაკეთებას, რომლებსაც გავლენა აქვთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და მსჯელობა დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის ცოდნასა და ისტორიულ გამოცდილებაზე. იხილეთ ასევე 3(e)(vii) შენიშვნაში მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა.

ხელმძღვანელობის ძირითადი მსჯელობების შეჯამება მოცემულია ქვემოთ.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა

ფინანსურ ინსტრუმენტზე თავდაპირველად აღიარებული დეფოლტის რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად, ბანკი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ბანკის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ექსპერტის საკრედიტო შეფასებისა და მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის ჩათვლით.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისთვის, საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შესაფასებლად ბანკი იყენებს სამ კრიტერიუმს:

- სესხის რესტრუქტურისა;
- ხარისხობრივი მაჩვენებლები; და
- 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების „backstop“ მაჩვენებელი.

დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა

საცალო სესხები

სამომხმარებლო სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე სესხის თითოეული სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიულ ყოველთვიურ მიგრაციის ანალიზზე, წინა 7 წლის პერიოდისთვის სეგმენტებში დეფოლტების შესაბამისად. იმ სეგმენტებისთვის, რომელთაც აკლიათ ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

თითოეული სეგმენტისთვის, გამოითვლება ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და სასურველი პერიოდისთვის დეფოლტის ალბათობა განისაზღვრება მატრიცის ექსტრაპოლაციით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

ბიზნეს სესხები

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს, კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

განსაზღვრა იმისა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ბანკი აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითის მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპისთვის, კერძოდ ინდივიდუალურად და ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის. მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისთვის, "backstop" მაჩვენებლის სახით ბანკი ფინანსური აქტივების ვადაგადაცილების სტატუსს იყენებს და ასევე იყენებს სხვა ხარისხობრივ მაჩვენებლებს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად. ქვემოთ აღწერილია საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მაჩვენებლები:

- იურიდიული ქმედება მსესხებელზე, რომელმაც შეიძლება არსებითი ფულადი სახსრების გადინება გამოიწვიოს;
- მსესხებლის საბანკო ანგარიშზე გირაოს ან შეზღუდვების დაწესება;
- ფინანსური ინფორმაციის მოწოდების 1 წლიანი დაგვიანება;

- მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის არსებითი გაუარესება, ძირითად მომწოდებელთან ხელშეკრულების დაკარგვის, ძირითადი მომხმარებლის დაკარგვის, უარყოფითი ფულადი სახსრების პროგნოზის და მომგებიანობის არსებითი გაუარესების ჩათვლით.

“backstop”-ად ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა ხდება არაუგვიანეს აქტივის 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებისა, გარდა ბანკთაშორისი განთავსებებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდებისა. ვადაგადაცილების დღეები განისაზღვრება ყველაზე პირველი ვადაგადაცილების თარიღის შემდეგ (როდესაც მთლიანი გადახდა არ იქნა მიღებული) გასული დღეების დათვლით. გადახდის თარიღებად მიიჩნევა თარიღები ნებისმიერი „საშეღვათო პერიოდის“ გათვალისწინების გარეშე, რომლითაც შეიძლება სარგებლობდეს მსესხებელი.

თუ არსებობს მტკიცებულება იმისა, რომ აღარ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, მაშინ საკრედიტო ზარალი ინსტრუმენტზე ბრუნდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებიდან 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით შეფასებაზე. რესტრუქტურისა ან სხვა რაოდენობრივი ან ხარისხობრივი ფაქტორების შედეგად გაზრდილი საკრედიტო რისკის მქონე ინსტრუმენტებისთვის "არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით" შეფასებულიდან "12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით" შეფასებაზე დასაბრუნებელი ზოგადი პრინციპები - 6 თანმიმდევრული წარმატებული გადახდა ინსტრუმენტზე; ამავე დროს, მსესხებელს არ უნდა ჰქონდეს მიმდინარე ვადაგადაცილება ან მნიშვნელოვანი რისკები სხვა პროდუქტზე.

დეფოლტის განმარტება

ბანკი მიიჩნევს, რომ ფინანსური აქტივი არის გადეფოლტებული, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს მის საკრედიტო ვალდებულებებს ბანკის მიმართ, ბანკის მიერ უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- მსესხებელი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია ან აქვს არაერთხელ რესტრუქტურისა ან სხვა ბანკის მიმართ არსებულ, ნებისმიერ არსებით ვალდებულებებზე, ბანკთაშორისი განთავსებებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდების გარდა;
- იზრდება ალბათობა იმისა, რომ მსესხებელი მოახდენს აქტივის რესტრუქტურისა და გაკოტრების შედეგად, რომელიც გამოწვეული იქნება მსესხებლის უუნარობით გადაიხადოს მისი საკრედიტო ვალდებულებები.

მსესხებლის დეფოლტის შეფასებისას, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგ მაჩვენებლებს:

- ხარისხობრივი;
- რაოდენობრივი: ვადაგადაცილების სტატუსი და ბანკის მიმართ გადაუხდელობა იგივე მსესხებლის სხვა ვალდებულებაზე; და
- ბანკის შიდა მონაცემებზე დაყრდნობით ან გარე წყაროებიდან მოპოვებული ინფორმაცია.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

ბანკი ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს, როგორც ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შეფასებაში, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ბანკმა გამოავლინა და დოკუმენტურად ასახა საკრედიტო რისკის ძირითადი დრაივერები და საკრედიტო ზარალი ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის და ისტორიული მონაცემების ანალიზის გამოყენებით, შეაფასა დამოკიდებულება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და საკრედიტო ზარალებს შორის.

დამტკიცდა, რომ შეფასებულ მაკროეკონომიკურ პარამეტრებს, რომელთა შორისაც არის მშპ, ინფლაცია, ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი (კვარტალური ცვლილება), პორტფელის დეფოლტის ალბათობებზე სტატისტიკურად არსებითი გავლენა აქვთ. ისტორიულმა კორელაციამ 2015 წლიდან საანგარიშგებო თარიღამდე აჩვენა ურთიერთდამოკიდებულება ნომინალურ ეფექტურ გაცვლით კურსსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. დეფოლტის ალბათობა თითოეული სეგმენტისთვის დაკორექტირდა ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის პროგნოზებით შესაძლო სცენარების სხვადასხვა ალბათობების გათვალისწინებით (ოპტიმისტური სცენარი - 25%, საბაზისო სცენარი - 50%, პესიმისტური სცენარი - 25%) და შედეგები შეტანილი იქნა ყოველწლიური დეფოლტის ალბათობის გამოთვლებში Vasicek-ის ფორმულის გამოყენებით.

Vasicek-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკრო პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც შეფასებულია უმცირესი კვადრატული რეგრესიით და აკორექტირებს დეფოლტის ალბათობას ისტორიული დამოკიდებულების საფუძველზე, პროგნოზირებული ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

სებ-ის მიხედვით ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის პროგნოზები არის:

	2024		
	ოპტიმისტური სცენარი	საბაზისო სცენარი	პესიმისტური სცენარი
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ზრდა %	2	0.0	-10.0

მოდელიცირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, შენიშვნა 3(e)(iv)-ში ასახული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

გადახედილი პირობები, როგორც წესი მოიცავს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, საპროცენტო გადახდების ვადების ცვლილებას და სასესხო კოვენანტების პირობების ცვლილებას.

როდესაც ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია და ეს მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, იმის დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა აქტივის საკრედიტო რისკი გამომდინარეობს შემდეგი შედარებიდან:

- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა საანგარიშგებო თარიღისთვის, დაფუძნებული მოდიფიცირებულ პირობებზე; შედარებული
- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა, შეფასებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებული მონაცემების და თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე.

როდესაც მოდიფიცირება იწვევს აღიარების შეწყვეტას, აღიარდება ახალი სესხი და მიკუთვნებულია „დონე 1“-ს (იმ დაშვებით, რომ მოცემული მომენტისთვის ის არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით).

საშეღავათო პერიოდი, გონივრულ და დასაშვებ როდენობრივ და თვისებრივ ინფორმაციასთან ერთად (მაგალითად, მსესხებლის გრძელვადიანი ლიკვიდურობის ან გადახდისუნარიობის პრობლემების გამო) ითვლება, რომ არსებითად ზრდის საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად ამოსავალ მონაცემებს შემდეგი ცვლადების ვადიანობის სტრუქტურა წარმოადგენს:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

პირველი დონის დაქვემდებარებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლების გზით.

დეფოლტის ალბათობის დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია „დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა“-ში.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ფასდება ფინანსური აქტივის დეფოლტების ზარალი. ზარალი სამომხმარებლო სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სეგმენტების მიხედვით და ბიზნეს სესხები ინდივიდუალური მოვლენათა განვითარების მიხედვით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს სავარაუდო ზარალის ოდენობას დეფოლტის შემთხვევაში. ბანკი აფასებს ზარალს დეფოლტის შემთხვევაში პარამეტრებს გადეფოლტებული კონტრაქტების მიმართ მოთხოვნების ისტორიული აღდგენის განაკვეთების მიხედვით. გადეფოლტებული კლიენტები ჯგუფდება გადეფოლტების თვეების მიხედვით და „დაფარული დაქვემდებარება“ დაკავშირებულია თითოეულ ჯგუფთან. მომავალი ფულადი ნაკადების დაპროგნოზება ხდება ყოველთვიური ისტორიული საშუალო აღდგენის ზრდის მაჩვენებლის საფუძველზე. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება, როგორც ისტორიული ასევე საპროგნოზო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით, დისკონტირების ფაქტორის სახით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები წარმოადგენს სავარაუდო დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური აქტივებისთვის არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას. ბანკი აკლასიფიცირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს პროდუქტის მიხედვით. უზრუნველყოფილი და არა-უზრუნველყოფილი სესხებისთვის დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ამ პროდუქტების საშუალო ნარჩენი დაფარვის ვადის მიხედვით, ყოველი წლისთვის ცალ-ცალკე. ბანკი მიიჩნევს, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი (მე-6 თვე), რაც ნიშნავს, რომ გადახდები ხორციელდებოდა პირველი სამი თვის განმავლობაში (მე-3 თვე) და დაქვემდებარება ხდება ვადაგადაცილებული დაწყებული მეოთხე თვიდან.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური ინსტრუმენტისთვის (ზემოაღნიშნულის გარდა) 100%-ით განისაზღვრება.

ზარალის რეზერვი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ზარალის რეზერვის შეჯერებას საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპების მიხედვით. საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგად დონებს შორის გადატანების განსაზღვრის საფუძველი ასახულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში; იხილეთ შენიშვნა 3 (e).

ლარი'000	2023				2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული დირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	379	63	461	903	429	97	724	1,250
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	37	(37)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	(2)	2	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(2)	(48)	50	-	-	(20)	20	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება* ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(158)	(6)	150	(14)	(308)	9	(210)	(509)
გადატანა დონე 2-ზე	704	-	-	704	240	-	-	240
გადატანა დონე 3-ზე	(84)	84	-	-	(12)	12	-	-
ჩამოწერები	(109)	-	109	-	(5)	-	5	-
წამოწერები	-	-	(50)	(50)	-	-	(78)	(78)
ნაშთი 31 დეკემბერს	730	93	720	1,543	379	63	461	903

* 14 ათასი ლარის ოდენობით ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასებიდან 149 ათასი ლარი 2023 წლის განმავლობაში დაფარულ სესხებს უკავშირდება (2022: 509 ათასი ლარიდან, 417 ათასი ლარი უკავშირდებოდა დაფარულ სესხებს).

ლარი'000	2023				2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული დირებულებით - ბიზნეს სესხები								
ნაშთი 1 იანვარს	204	48	364	616	306	-	335	641
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	(2)	2	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	(48)	48	-	-	-	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება* ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(73)	-	119	46	(233)	46	29	(158)
გადატანა დონე 2-ზე	350	-	-	350	133	-	-	133
გადატანა დონე 3-ზე	(39)	39	-	-	-	-	-	-
ჩამოწერები	(10)	-	10	-	-	-	-	-
წამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	432	39	541	1,012	204	48	364	616

ლარი'000	2023				2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო სესხები								
ნაშთი 1 იანვარს	175	15	97	287	123	97	389	609
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	37	(37)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(2)	-	2	-	-	(20)	20	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(85)	(6)	31	(60)	(75)	(37)	(239)	(351)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	354	-	-	354	107	-	-	107
გადატანა დონე 2-ზე	(45)	45	-	-	(12)	12	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(99)	-	99	-	(5)	-	5	-
ჩამოწერები	-	-	(50)	(50)	-	-	(78)	(78)
ნაშთი 31 დეკემბერს	298	54	179	531	175	15	97	287

ლარი'000	2023	2022
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		
ნაშთი 1 იანვარს	73	159
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	5	(86)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	22	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	100	73

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების შეჯერებას, ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყისი და საბოლოო ნაშთებს შეჯერებით.

ლარი'000	2023				
	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	ამორტიზებული ღირებულებით - დირებულებით - საცალო სესხები	ამორტიზებული ღირებულებით - დირებულებით - ბიზნეს სესხები	ამორტიზებული ღირებულებით - შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(60)	46	5	44	35
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	354	350	22	57	783
სულ	294	396	27	101	818
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(226)	-	-	-	(226)
სულ	68	396	27	101	592

* სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ზარალის რეზერვის მოძრაობას ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის, მოთხოვნებისთვის საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ, სასესხო ვალდებულებებისა და გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის.

	2022			
	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული	სულ
ლარი'000				
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(351)	(158)	(86)	(595)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	107	133	-	240
სულ	(244)	(25)	(86)	(355)
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(114)	-	-	(114)
სულ	(358)	(25)	(86)	(469)

არსებითი ცვლილებები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ბიზნეს და საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში მოცემულია ქვემოთ.

	2023				2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ლარი'000								
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	18,237	210	1,253	19,700	14,164	426	1,598	16,188
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	167	(167)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(19)	19	-	-	(135)	135	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(26)	(123)	149	-	(7)	(79)	86	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	43,501	-	-	43,501	10,973	-	-	10,973
გადატანა დონე 2-ზე	(349)	349	-	-	(81)	81	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(193)	-	193	-	(7)	-	7	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(5,990)	(73)	(305)	(6,368)	(6,837)	(186)	(360)	(7,383)
ჩამოწერები	-	-	(50)	(50)	-	-	(78)	(78)
ნაშთი 31 დეკემბერს	55,161	382	1,240	56,783	18,237	210	1,253	19,700

	2023				2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ლარი'000								
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	11,621	122	1,059	12,802	9,587	-	1,058	10,645
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	(132)	132	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	(122)	122	-	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	31,657	-	-	31,657	6,847	-	-	6,847
გადატანა დონე 2-ზე	(173)	173	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(10)	-	10	-	-	-	-	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(2,635)	-	(282)	(2,917)	(4,681)	(10)	1	(4,690)
ჩამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	40,460	173	909	41,542	11,621	122	1,059	12,802

ლარი'000	2023				2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	6,616	88	194	6,898	4,577	426	540	5,543
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	167	(167)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(19)	19	-	-	(3)	3	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(26)	(1)	27	-	(7)	(79)	86	-
ახალი შექმნილი ან შექმნილი ფინანსური აქტივები	11,844	-	-	11,844	4,126	-	-	4,126
გადატანა დონე 2-ზე	(176)	176	-	-	(81)	81	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(183)	-	183	-	(7)	-	7	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(3,355)	(73)	(23)	(3,451)	(2,156)	(176)	(361)	(2,693)
ჩამოწერები	-	-	(50)	(50)	-	-	(78)	(78)
ნაშთი 31 დეკემბერს	14,701	209	331	15,241	6,616	88	194	6,898

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	2023	2022
	ლარი'000	ლარი'000
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,737	2,295
ნოსტრო ანგარიშები და დეპოზიტები	3,459	268
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,409	3,399
	9,605	5,962
საპროცენტო ხარჯი		
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები		
მომხმარებლებისგან	4,845	635
სუბორდინირებული სესხები	431	395
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	130	1,464
სხვა	69	27
	5,475	2,521

„მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან“ მოიცავს სადეპოზიტო სერტიფიკატებზე დარიცხული პროცენტს 4,176 ათასი ლარის ოდენობით.

6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	2023	2022
	ლარი'000	ლარი'000
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	1,572	1,174
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	971	720
სარეკლამო და მარკეტინგის ხარჯები	986	701
სარეკლამო და მარკეტინგის ხარჯები	352	47
კომუნალური და საოფისე ინვენტარი	309	284
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	258	248
დატვირთვა და იჯარა	155	146
უსაფრთხოება	123	89
სხვა	622	380
	5,348	3,789

იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორული მომსახურების საფასურს - 124 ათას ლარს (2022: 129 ათასი ლარი).

7. ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
ხელფასები და გასამრჯელოები	6,529	3,759
სხვა სარგებელი	78	35
	6,607	3,794

ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა) 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 138 ადამიანს (2022: 90 ადამიანი), საიდანაც: უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობა: 9 თანამშრომელი (2022: 7 თანამშრომელი), საშუალო რგოლის მენეჯერები: 30 თანამშრომელი (2022: 18 თანამშრომელი) და სხვა თანამშრომლები: 99 თანამშრომელი (2022: 65 თანამშრომელი). ყველა თანამშრომელი დასაქმებულია სრული განაკვეთით.

8. მოგების გადასახადის ხარჯი

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	-	(648)
მოძრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და აღდგენის შედეგად	(149)	111
სულ მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(149)	(537)

2022 წელს, საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ცვლილებები საფინანსო ინსტიტუტებისთვის საქართველოში არსებული კორპორატიული დაბეგვრის მოდელში, რომელიც 2023 წლიდან მოქმედებს. საკანონმდებლო ცვლილებების მიხედვით, ფინანსური სექტორი აღარ გადავა დაბეგვრის ესტონურ მოდელზე, რომელიც მოსალოდნელი იყო, რომ გაათავისუფლებდა ბანკებს გაუნაწილებელ მოგებაზე მოგების გადასახადის გადახდისგან და მოითხოვდა მხოლოდ განაწილებულ მოგებაზე 15%-ის ოდენობით მოგების გადასახადის გადახდას. საგადასახადო ორგანოებმა ასევე მოსთხოვეს ბანკებს საგადასახადო შეღავათების ანაზღაურება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომლებიც წარმოიშვა წინა პერიოდებში რეზერვების და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლაში სხვაობების ხარჯზე, რაც გამოწვეული იყო სხვაობებით საგადასახადო და ფასს სტანდარტების მიხედვით დათვლილ შედეგებს შორის; ამასთანავე, 2023 წლიდან, ბანკებისთვის მოქმედი მოგების გადასახადის განაკვეთი 15%-იდან 20%-მდე გაიზარდა, ხოლო დივიდენდები აღარ დაიბეგრება 5%-იანი დივიდენდის გადასახადით.

კორპორატიული დაბეგვრის მოდელის ცვლილებას ჰქონდა დაუყოვნებელი გავლენა გადავადებულ საგადასახადო ნაშთებზე და მოგების გადასახადის შესაბამის ხარჯზე, რომელიც წინა პერიოდებიდან წარმოშობილ ფინანსურ და საგადასახადო შედეგებს შორის დროებით სხვაობებს უკავშირდება. აღნიშნული ცვლილებების შედეგად, 2022 წელს, ბანკმა 20%-იანი საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, აღიარა 1,752 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები და 537 ათასი ლარის ოდენობით საგადასახადო ხარჯი მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში და 1,121 ათასი ლარის ოდენობით გადავადებული გადასახადი ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე სხვა სრულ შემოსავალში.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გამოქვითვადი დროებითი სხვაობისთვის და საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდებზე გადატანისთვის აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღდგენა იქნება ხელმისაწვდომი, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება გამოქვითვების გამოყენება. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, 1,852 ათასი ლარის ოდენობით გადავადებული საგადასახადო აქტივები (2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული) არ ყოფილა აღიარებული საგადასახადო ზარალებთან მიმართებაში.

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2023		2022	
	ლარი'000	%	ლარი'000	%
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე	(7,144)		(3,389)	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით მოგების გადასახადის კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა და აუდიარებელი საგადასახადო აქტივი	1,429	(20)	508	(15)
არა-გამოქვითვადი სხვაობები და სხვა	(1,545)	22	(648)	19
	(33)	-	(397)	12
	(149)	2	(537)	16

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

მომრაობა დროებით სხვაობებში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია ქვემოთ:

2023 ლარი'000	1 იანვარი 2023	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	31 დეკემბერი 2023
ძირითადი საშუალებები მომხმარებლებზე	(3,781)	(332)	70	(4,043)
გაცემული სესხები	(5)	5	-	-
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	(78)	(101)	-	(179)
საიჯარო და სხვა ვალდებულებები	81	195	-	276
საგადასახადო ზარალის გადატანა	2,031	84	-	2,115
	(1,752)	(149)	70	(1,831)

2022 ლარი'000	1 იანვარი 2022	საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა			31 დეკემბერი 2022
		აღიარებულ ი მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	
ძირითადი საშუალებები მომხმარებლებზე	(74)	93	(2,679)	(1,121)	(3,781)
გაცემული სესხები	17	(22)	-	-	(5)
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	(56)	(22)	-	-	(78)
საიჯარო და სხვა ვალდებულებები	19	62	-	-	81
საგადასახადო ზარალის გადატანა	-	-	2,031	-	2,031
	(94)	111	(648)	(1,121)	(1,752)

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
ნაღდი ფული	2,444	1,857
ფულადი სახსრები გზაში	-	530
სებ-ში არსებული ნოსტრო ანგარიშები სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით	353	533
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში		
შეფასებული „BB“-დან „BB+“-მდე	7,630	701
შეფასებული „B+“ და დაბლა	1,231	426
სულ ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	8,861	1,127
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები		
90 დღემდე დაფარვის ვადის მქონე ვადიანი ანაზრები		
საკრედიტო ინსტიტუტებში	19,612	6,800
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, ბრუტო	31,270	10,847
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(17)	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	31,253	10,847

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის ვადაგადაცილებული. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, ბანკი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს განიხილავს 1-ლი დონის ფინანსურ ინსტრუმენტად (2022 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1).

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, 10,000 ათასი ლარის და 9,500 ათასი ლარის ოდენობით ვადიანი ანაზრები, 10.5% და 9.5%-იანი საპროცენტო განაკვეთებით (შესაბამისად), განთავსებული იყო ქართულ ბანკებში გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგებით B+ და BB (Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით). (2022: 11%-იანი საპროცენტო განაკვეთის მქონე, 6,800 ათასი ლარის ოდენობით ვადიანი ანაზარი განთავსებული იყო ქართულ ბანკში გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგით BB).

ყველა კომერციული ბანკი Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ არის შეფასებული.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰყავს ორი კონტრაჰენტი, რომელთა ნაშთები (შესაბამისად) შეადგენს 16,376 ათას ლარს და 10,092 ათას ლარს, რაც აჭარბებს ბანკის კაპიტალის 10%-ს (2022 წლის 31 დეკემბერი: ერთი კონტრაჰენტი, რომლის 7,353 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი აჭარბებდა ბანკის კაპიტალის 10%-ს).

10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
სებ-ის სავალდებულო რეზერვი	2,701	1,516
90 დღეზე მეტი დაფარვის ვადის მქონე ვადიანი ანაზრები	20,190	-
სულ მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ, ბრუტო	22,891	1,516
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(37)	-
სულ მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ, წმინდა	22,854	1,516

2023 წელს საკრედიტო ინსტიტუტები ვალდებულნი არიან იქონიონ სებ-ში პროცენტური ფულადი ანაზარი (სავალდებულო რეზერვი), რომელიც ტოლი იქნება მომხმარებლებისგან და არარეზიდენტი საფინანსო დაწესებულებებისგან (შესაბამისი ორკვირიანი პერიოდის მანძილზე საკრედიტო ინსტიტუტებთან არსებული, ლარში ან უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული) მოზიდული ფულადი სახსრების საშუალო ოდენობის 5%-ისა ლარში და 10%-დან 20%-მდე უცხოურ ვალუტაში (თითოეული კომერციული ბანკის დეპოზიტების დოლარიზაციის კოეფიციენტის მიხედვით), შესაბამისად. თუმცა, ნარჩენი დაფარვის ვადების მიხედვით, ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული ფულადი სახსრები 1 წელზე მეტი დაფარვის ვადით და უცხოურ ვალუტაში 2 წელზე მეტი დაფარვის ვადით, გათავისუფლებულია რეზერვის მოთხოვნებისგან, მაშინ, როდესაც უცხოურ ვალუტაში მოზიდული ფულადი სახსრები დაფარვის ვადით 1-დან 2-წლამდე ექვემდებარება 10%-15%-მდე რეზერვის მოთხოვნას (დოლარიზაციის კოეფიციენტის მიხედვით).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მოთხოვნებს ბანკი განიხილავს 1-ლი დონის ინსტრუმენტებად (2022 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 20,000 ათასი ლარის ოდენობით ვადიანი ანაზარი, 10.25%-იანი საპროცენტო განაკვეთით, განთავსებული იყო ერთ ქართულ ბანკში გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგით B+ (Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით). ხელმძღვანელობამ ვადიან ანაზარზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 37 ათასი ლარით შეაფასა.

11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები	25,000	29,178
კორპორატიული ობლიგაციები	2,214	3,007
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	27,214	32,185

	31 დეკემბერი 2023			31 დეკემბერი 2022		
	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სავალო ფასიანი ქაღალდები	9.1 – 11.6	2024 - 2030	25,000	8.1 – 11.6	2023 - 2030	29,178
კორპორატიული ობლიგაციები (შპს „Austrian Georgian Development“)	9	2025	2,214	-	-	-
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "თიბისი ლიზინგი")	-	-	-	3.3% + 3 თვიანი TIBR	2023	3,007

არცერთი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული. 2023 წლის განმავლობაში, ბანკმა შეიძინა 816 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (2022: ნული) და 7,000 ათასი ლარის ოდენობით საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იქნა დაფარული (2022: 8,500 ათასი ლარი). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აკუთვნებს 1-ელ დონეს ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით (2022 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები არ ყოფილა დაგირავებული საკრედიტო ინსტიტუტისგან აღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (2022 წლის 31 დეკემბერი: 10,620 ათასი ლარის ოდენობით სამთავრობო სახაზინო ობლიგაციები იყო დაგირავებული საკრედიტო ინსტიტუტისგან აღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (იხ. შენიშვნა 15)).

12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
ბიზნეს სესხები		
კორპორაციული სესხები	17,249	9,800
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	24,293	3,002
სულ ბიზნეს სესხები	41,542	12,802
საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფის გარეშე	5,797	4,216
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფილი	9,444	2,682
სულ საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	15,241	6,898
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, ბრუტო	56,783	19,700
ზარალის რეზერვი	(1,543)	(903)
წმინდა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	55,240	18,797

ბიზნეს სესხებში შეტანილია უკუ-ფაქტორინგის ხელშეკრულებიდან მიღებული მოთხოვნა მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 8,825 ათასი ლარი, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის (2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

- (a) გირაოს და სხვა სასესხო უზრუნველყოფის ანალიზი
- (i) კორპორაციული სესხები და მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები

კორპორაციული და მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები ექვემდებარება ინდივიდუალურ საკრედიტო შეფასებას და გაუფასურებაზე ტესტირებას. ბიზნეს კლიენტის ზოგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით დაზღვევას და ბანკი, როგორც წესი მოითხოვს მას ბიზნეს კლიენტებისგან.

ბანკი ყოველწლიურად აახლებს ქონების შეფასებას, რომელიც ფლობილია ბიზნეს სესხების გირაოს სახით.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ბიზნეს კლიენტებზე გაცემული სესხების საპირწონედ ფლობილი იდენტიფიცირებადი ქონების (უძრავი ქონება) საბალანსო ღირებულება და ღირებულება. თითოეული სესხისთვის, წარმოდგენილი გირაოს ღირებულების ზედა ზღვარი არის იმ სესხის ნომინალური ღირებულება, რომლის საპირწონედაც ის არის ფლობილი.

	2023		2023	
	საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფა	საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფა
დონეები 1 და 2	40,162	21,424	11,491	8,044
დონე 3	370	370	695	695
	40,532	21,794	12,186	8,739

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას.

მრავალი სახის გირათი უზრუნველყოფილი სესხებისთვის, გაუფასურების შესაფასებლად გათვალისწინებული იყო მხოლოდ უძრავი ქონება.

იმ სესხების ამოღება, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე და არა უზრუნველყოფის ღირებულებაზე, და ბანკი ყოველთვის არ აახლებს უზრუნველყოფის შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

(ii) საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

ყველა საცალო უზრუნველყოფილი სესხი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, მანქანებით ან დეპოზიტებით. საცალო უზრუნველყოფილი სესხების ნაწილი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, LTV კოეფიციენტით დაახლოებით 43% (2022 წლის 31 დეკემბერი: 47%). საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხების დაახლოებით 22% იყო უზრუნველყოფილი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის (2022 წლის 31 დეკემბერი: 38%).

(iii) გასაყიდად გამიზნული აქტივები

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნული აქტივები, რომლებიც შედგება დასაკუთრებული ქონებისგან, არის შემდეგი:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
უძრავი ქონება	3,652	3,286
სულ დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	3,652	3,286

2023 წელს, ბანკმა აღადგინა გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაუფასურება 558 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებული იყო მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (2022: 33 ათასი ლარი).

ბანკის პოლიტიკაა გაყიდოს ეს აქტივები, როგორც კი ეს შესაძლებელი იქნება.

(b) სესხის გაუფასურების შეფასებისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები

ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD) - დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეულ დროის პერიოდში დეფოლტის მოხდენის ალბათობა. დეფოლტის ალბათობა შეფასებულია მიგრაციის მატრიცების გამოყენებით და მოდელში გამოყენებულია მაკროეკონომიკური საპროგნოზო მონაცემები;
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) - წარმოადგენს დეფოლტის შემთხვევაში მოსალოდნელი ზარალის შეფასებას; ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში მოდელი ითვალისწინებს გადეფოლტებული კლიენტებისგან ფულადი სახსრების სახით მიღებულ თანხებს, დისკონტირებულს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. შემდგომ კეთდება პროგნოზები ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საფუძველზე.
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) - „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“ წარმოადგენს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებას დეფოლტის დადგომისას.

აღნიშნული დაშვებების 10%-იანმა ზრდამ (მაქსიმუმ 100%-დე), იმ დაშვებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი რჩება, შეიძლება კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2023 წლისთვის იქონიოს შემდეგი გავლენა: 1 ათასი ლარიდან 671 ათას ლარამდე დიაპაზონში საცალო კლიენტებისთვის და დაახლოებით 1,723 ათას ლარამდე ბიზნეს კლიენტებისთვის.

(c) არსებითი საკრედიტო რისკები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰყავს ერთი მსესხებელი 8,816 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთით, რომლის ნაშთები აღემატება კაპიტალის 10%-ს (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არცერთი მსესხებლის ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფების სასესხო ნაშთები არ აღემატებოდა კაპიტალის 10%-ს).

(d) სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია შენიშვნაში 21(c), რომელიც ასახავს დარჩენილ პერიოდს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადამდე.

13. ძირითადი საშუალებები და აქტივის გამოყენების უფლება

ლარი'000	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	ავეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
თვითღირებულება/ გადაფასებული ღირებულება						
ნაშთი						
2022 წლის 1 იანვარს	19,427	1,877	897	162	1,561	23,924
შესყიდვები	43	94	37	-	133	307
გასვლები	(124)	(121)	(40)	-	(29)	(314)
გადაფასების გავლენა	(1,539)	-	-	-	-	(1,539)
ნაშთი						
2022 წლის 31 დეკემბერს	17,807	1,850	894	162	1,665	22,378
ნაშთი						
2023 წლის 1 იანვარს	17,807	1,850	894	162	1,665	22,378
შესყიდვები	-	164	42	-	1,157	1,363
გასვლები	-	(12)	(90)	-	(111)	(213)
გადაფასების გავლენა	(724)	-	-	-	-	(724)
ნაშთი						
2023 წლის 31 დეკემბერს	17,083	2,002	846	162	2,711	22,804
ცვეთა						
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	-	1,495	869	162	759	3,285
წლის ცვეთა	375	129	14	-	92	610
გასვლები	(4)	(116)	(39)	-	(2)	(161)
გადაფასების გავლენა	(371)	-	-	-	-	(371)
ნაშთი						
2022 წლის 31 დეკემბერს	-	1,508	844	162	849	3,363
ნაშთი						
2023 წლის 1 იანვარს	-	1,508	844	162	849	3,363
წლის ცვეთა	374	154	16	-	114	658
გასვლები	-	(9)	(86)	-	(54)	(149)
გადაფასების გავლენა	(374)	-	-	-	-	(374)
ნაშთი						
2023 წლის 31 დეკემბერს	-	1,653	774	162	909	3,498
საბალანსო ღირებულება						
2021 წლის 31 დეკემბერს	19,427	382	28	-	802	20,639
2022 წლის 31 დეკემბერს	17,807	342	50	-	816	19,015
2023 წლის 31 დეკემბერს	17,083	349	72	-	1,802	19,306

ბანკს აქვს იჯარით აღებული ფილიალები, სერვის ცენტრები და სასაწყობე სივრცეები. იჯარა აღიარებულია, როგორც „აქტივის გამოყენების უფლება“ და შესაბამისი ვალდებულება აღიარებულია იმ დღიდან, როდესაც იჯარით მიღებული აქტივი ბანკისათვის გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომია.

ლარი'000	2023	2022
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	294	41
ახალი ხელშეკრულებების დამატება	1,033	278
ცვეთის დარიცხვა	(136)	(25)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	1,191	294

მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები შეადგენდა 155 ათას ლარს 2023 წლის განმავლობაში (2022: 146 ათასი ლარი) აღნიშნული ხარჯები „ზოგად ადმინისტრაციულ ხარჯებშია“ შეტანილი (შენიშვნა 6).

(a) გადაფასებული აქტივები

2023 წელს, ხელმძღვანელობამ დამოუკიდებელ შემფასებელს დაავალა შეფასებინა მიწა და შენობა-ნაგებობები 2023 წლის 15 დეკემბრის მდგომარეობით. მიწა და შენობა-ნაგებობები ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახდენს მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების და შეფასების კორექტირებების მიმოხილვას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის მიერ ჩატარებული მიმოხილვის შედეგად, მიწისა და შენობების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა 17,083 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 17,807 ათასი ლარი) და ასახავს საბაზრო ფასებს უკანასკნელ გარიგებებში. მიწა და შენობები კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეში.

მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები უკავშირდება სხვაობებს ქონების მახასიათებლებში, როგორც არის, ზომა, ადგილმდებარეობა, წვდომა ქონებაზე და გაყიდვის პირობები. თითოეულ ზემოაღნიშნულ მნიშვნელოვან არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემთან დაკავშირებული კორექტირებები 0% -დან 10%-მდე დიაპაზონში მერყეობდა (2022: 0%-10 % მდე). შეფასებაში გამოყენებული კორექტირებული საბაზრო ფასების 5%-იანი ცვლილება სამართლიანი ღირებულების შეფასებას 854 ათასი ლარით შეცვლიდა (2022: 890 ათასი ლარი).

მიწისა და შენობა-ნაგებობების თვითღირებულების მეთოდის გამოყენებით შეფასების შემთხვევაში, საბალანსო ღირებულებები იქნებოდა შემდეგი:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
თვითღირებულება	14,122	14,122
დაგროვილი ცვეთა	(3,344)	(3,062)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	10,778	11,060

(b) კაპიტალური ვალდებულებები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა არსებითი კაპიტალური ვალდებულებები. (2022 წლის 31 დეკემბერი: 148 ათასი ლარის ოდენობით კაპიტალური ვალდებულებები, რაც დაკავშირებული იყო რისკების მართვის პლატფორმის ლიცენზიის და დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვასთან).

14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
მიმდინარე ანგარიშები	15,780	10,695
ვადიანი ანაზრები	82,868	3,543
	98,648	14,238

„ვადიან ანაზრებში“ შეტანილია 77,314 ათასი ლარის ოდენობით სადეპოზიტო სერტიფიკატები (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1,881 ათასი ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველაზე მსხვილი კლიენტის მიმართ ვალდებულება შეადგენდა 50,060 ათას ლარს (სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ნაშთების 51%) (2022: 2,790 ათასი ლარი (20%)).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰყავს ერთი კლიენტი, რომლის ნაშთი შეადგენს 50,060 ათას ლარს და აჭარბებს ბანკის კაპიტალის 10%-ს (2022: არცერთი კლიენტის ნაშთი არ აჭარბებდა კაპიტალის 10%-ს).

მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებელთა შემდეგი ტიპებისთვის:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
ფიზიკური პირები:		
- მიმდინარე ანგარიშები	4,777	3,761
- ვადიანი ანაზრები	24,754	586
სულ ვალდებულებები ფიზიკური პირების მიმართ:	29,531	4,347
კომერციული იურიდიული პირები:		
- მიმდინარე ანგარიშები	11,003	6,934
- ვადიანი ანაზრები	6,164	1,076
სულ ვალდებულებები კომერციული იურიდიული პირების მიმართ:	17,167	8,010
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სუბიექტები		
- მიმდინარე ანგარიშები	-	-
- ვადიანი ანაზრები	51,950	1,881
სულ ვალდებულებები სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სუბიექტების მიმართ	51,950	1,881
სულ მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	98,648	14,238

მომხმარებელთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით არის შემდეგი:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
ფიზიკური პირები	29,531	4,347
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სუბიექტები	51,950	1,881
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	5,185	2,812
ვაჭრობა და მომსახურება	2,841	2,113
ფინანსური მომსახურება	3,212	1,145
საინვესტიციო საქმიანობა	-	1,103
უძრავი ქონება	3,940	407
მშენებლობა	735	107
სხვა	1,254	323
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	98,648	14,238

15. ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	-	10,027
ვადიანი ანაზრები	298	-
	298	10,027

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს არ აქვს დაუფარავი სესხის ნაშთი სებ-ის მიმართ (2022: 10,027 ათასი ლარის ოდენობით სესხი, რომლის დაფარვის ვადაა 2023 წლის 20 იანვარი და რომლის საპროცენტო განაკვეთია 11.13%. სებ-ისგან აღებული სესხი უზრუნველყოფილია 10,620 ათასი ლარის ოდენობით სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციებით (იხ. შენიშვნა 11).

ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების მოძრაობა

ლარი'000	სესხები საფინანსო დაწესებულებებისგან	სუბორდინირებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	10,027	2,879	293	13,199
ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან				
სესხების მიღება	24,169	-	-	24,169
სესხების დაფარვა	(34,168)	-	-	(34,168)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა			(106)	(106)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(9,999)	-	(106)	(10,105)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა ვალდებულებასთან დაკავშირებული ცვლილებები				
ახალი იჯარები	-	-	1,033	1,033
საპროცენტო ხარჯი	130	431	41	602
გადახდილი პროცენტი	(158)	(431)	(41)	(630)
სულ სხვა ცვლილებები	(28)	-	1,033	1,005
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	-	2,879	1,254	4,133

ლარი'000	სესხები საფინანსო დაწესებულებებისგან	სუბორდინირებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	23,258	2,501	42	25,801
ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან				
სესხების მიღება	123,944	375	-	124,319
სესხების დაფარვა	(137,165)	-	-	(137,165)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა			(21)	(21)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(13,221)	375	(21)	(12,867)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა სხვა ცვლილებები				
ახალი იჯარები	-	-	259	259
საპროცენტო ხარჯი	1,464	395	9	1,868
გადახდილი პროცენტი	(1,474)	(392)	(9)	(1,875)
სულ სხვა ცვლილებები	(10)	3	259	252
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	10,027	2,879	293	13,199

16. სუბორდინირებული სესხები

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
სუბორდინირებული სესხები აქციონერისგან	2,879	2,879
	2,879	2,879

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აქციონერისგან - „Silk Road Group Holding (Malta) Limited“-ისგან ბანკს აქვს მიღებული შემდეგი სუბორდინირებული სესხები: 2,500 ათასი ლარის ოდენობით სესხი მიღებული 2021 წლის 30 დეკემბერს და 375 ათასი ლარის ოდენობით სესხი მიღებული 2022 წლის 18 აგვისტოს. სუბორდინირებული სესხების დაფარვის ვადაა 2031 წლის 30 დეკემბერი, ისინი დენომინირებულია ლარში და მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთია 15%. ძირითადი თანხები დასაფარია დაფარვის ვადის დადგომისას. სუბორდინირებული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი. კრედიტორს არ აქვს მომავალი გადახდების (პროცენტი ან ძირითადი თანხა) დაჩქარების უფლება, გაკოტრებისა და ლიკვიდაციის შემთხვევების გარდა. სუბორდინირებული სესხის პირობების შეცვლა და/ან გაუქმება შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის წინასწარი წერილობითი თანხმობების მიღების შემთხვევაში.

სუბორდინირებული სესხები გათვალისწინებულია ბანკის საზედამხედველო კაპიტალში, როგორც მეორადი (Tier 2) კაპიტალი (იხ. შენიშვნა 22). მეორად (Tier 2) კაპიტალში გათვალისწინებული ინსტრუმენტი საზედამხედველო მიზნებისთვის ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით დაფარვის ვადამდე დარჩენილი ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში.

ემიტენტის (ბანკის) ლიკვიდაციის შემთხვევაში სუბორდინირებული სესხის კრედიტორის მოთხოვნების დაკმაყოფილება მოხდება ყველა სხვა დეპოზიტორისა და კრედიტორის მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილების შემდეგ.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში, ბანკს არ ჰქონია სუბორდინირებულ სესხებთან დაკავშირებული ძირითადი თანხის ან პროცენტის გადახდების, ან სხვა სახის დარღვევები.

17. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები

(a) გამოშვებული კაპიტალი და სააქციო პრემია

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი მოიცავდა 727,464 ცალ ავტორიზებულ აქციას, ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული, საიდანაც 717,332 ავტორიზებული აქცია სრულად იყო გადახდილი (2022: 629,464 ავტორიზებული სრულად გადახდილი აქციები ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული). თითოეულ გამოშვებულ აქციაზე მინიჭებულია ერთი ხმის უფლება, შესაბამისად, ბანკში ხმის უფლების საერთო რაოდენობა 727,464-ს შეადგენს.

2023 წლის 13 ოქტომბერს, ბანკმა გამოუშვა 98,000 ჩვეულებრივი აქცია თითოეული ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი არსებულ აქციონერებზე და სააქციო კაპიტალი 9,800,000 ლარით გაზარდა, საიდანაც 8,786,800 ლარი არის განაღდებული 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის. ახალი აქციების გამოშვებამ გამოიწვია არსებული აქციონერების საკუთრების და ხმის მიცემის უფლებამოსილების ცვლილება.

ბანკის სააქციო კაპიტალი შედგება აქციონერების შენატანებისგან ქართულ ლარში და მათ ეკუთვნის დივიდენდები და ნებისმიერი კაპიტალის განაწილება ქართულ ლარში.

(b) რეზერვების ბუნება და მიზნობრიობა

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი მოიცავს ძირითადი საშუალებების კუმულაციურ დადებით გადაფასებულ ღირებულებას ცვეთის გაუნაწილებელ მოგებაში გადატანის შემდეგ, მანამ სანამ აქტივების აღიარება არ შეწყდება ან არ გაუფასურდება.

(c) დივიდენდები

გადასახდელი დივიდენდების მოცულობა შეზღუდულია ბანკის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგების ოდენობით, რომელიც განსაზღვრულია საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით.

18. პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დაგა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში ბანკის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლი

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის "Silk Road Group Holding (Malta) Limited", რომელიც ბანკის სააქციო კაპიტალის 58.83%-ს ფლობს (ბანკის აქციონერთა სტრუქტურა წარმოდგენილია შენიშვნაში 1 (a)). "Silk Road Group Holding (Malta) Limited" არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ბანკის საბოლოო მკონტროლებელი მხარე არის ქართველი ბიზნესმენი გიორგი რამიშვილი.

(b) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც შეტანილია “ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯებში” 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის შემდეგი:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები	1,840	1,367

დაუფარავი ნაშთები და საშუალო სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
გაცემული სესხები - წმინდა საბალანსო ღირებულება		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	4,779	5,009
აქციონერები	-	245
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	56	189
სუბორდინირებული სესხები		
აქციონერები	2,879	2,879
მიმდინარე ანგარიშები და მომხმარებლებისგან მიღებული დეპოზიტები		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	9,711	5,336
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	274	77
აქციონერები	483	21
სხვა	735	297

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები ძირითადად გრძელვადიანია და ატარებს საშუალო საპროცენტო განაკვეთს 9%-დან 17% -მდე (2022: ძირითადად გრძელვადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 9%-დან 17%-მდე). მიმდინარე ანგარიშებს და დეპოზიტებს დაკავშირებული მხარეებისგან ძირითადად დაფარვის ვადა აქვთ 1 წლის განმავლობაში და ატარებენ 13.4%-მდე საშუალო საპროცენტო განაკვეთს (2022: ძირითადად მოკლევადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი - 11%-მდე).

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია გირაოთი, რომელთან სესხის ღირებულების თანაფარდობაც 34% -დან 165%-მდე მერყეობს (2022: 32% -დან 185%-მდე). დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 57 ათასი ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 75 ათასი ლარი).

2023 წლის განმავლობაში, გაუფასურების აღდგენა დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებზე 18 ათას ლარს შეადგენდა (2022:166 ათასი ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებზე გაცემული ავანსები არამატერიალური აქტივების შემენისთვის 2,408 ათას ლარს შეადგენდა, ხოლო მოთხოვნები აქციონერების მიმართ - 1,013 ათას ლარს და შეტანილი იყო სხვა აქტივებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებზე გაცემული ფინანსური გარანტიები 1,766 ათას ლარს შეადგენდა (2022: 757 ათასი ლარი), მათ შორის 1,566 ათასი ლარის გაცემული ფინანსური გარანტია იყო დეპოზიტით უზრუნველყოფილი (2022: 556 ათასი ლარი). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 5 ათასი ლარის ოდენობით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იყო აღიარებული დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის (2022: 5 ათასი ლარი).

მოგებაში ან ზარალში შეტანილი, დაკავშირებულ მხარეებთან (ძირითადად საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები) განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული ოდენობები, 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის არის შემდეგი:

	2023	2022
	ლარი'000	ლარი'000
მოგება ან ზარალი		
საპროცენტო შემოსავალი	563	599
საკომისიო შემოსავალი	71	19
ამონაგები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან	70	3
სხვა შემოსავალი	2	28
საპროცენტო ხარჯი	(477)	(349)
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	(345)	(356)
საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები	(144)	(144)

20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები

ბანკი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის .
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზრებზე მიჩნეულ ბაზრებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.
- დონე 3: არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიური ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის მათ საბალანსო ღირებულებასთან არის მიახლოებული. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 21.

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, განუსაზღვრელობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

21. რისკის მართვა

(a) კორპორატიული მმართველობა, შიდა კონტროლის პოლიტიკები და პროცედურები

ბანკი ვალდებულია მართოს თავისი ფინანსური რისკები, რომლებიც წარმოიშვება მისი ოპერაციების შედეგად, რათა მიაღწიოს თავისი პოლიტიკის მიზნებს და ასევე ბანკის ფინანსური მდგომარეობის მართვისას. ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო ბანკი შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი; და
- საოპერაციო რისკი

რისკი არის საბანკო საქმიანობის თანდაყოლილი მახასიათებელი, მაგრამ მისი მართვა შესაძლებელია, რისკის ლიმიტებს და სხვა კონტროლის მექანიზმებს დაქვემდებარებული, მუდმივი გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის საფუძველზე. რისკის მართვის აღნიშნული პროცესი არის გადამწყვეტი ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ყველა პირი ბანკში არის პასუხისმგებელი რისკის დაქვემდებარებებზე მისი პასუხისმგებლობების ფარგლებში.

დამოუკიდებელი რისკის კონტროლის პროცესი არ მოიცავს ბიზნეს რისკებს როგორცაა ცვლილებები გარემო პირობებში, ტექნოლოგიაში და მრეწველობაში. მათზე წარმოებს დაკვირვება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესების მეშვეობით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

საკრედიტო კომიტეტის წევრებს დირექტორთა საბჭოსთან და სამეთვალყურეო საბჭოსთან ერთად ეკისრებათ საერთო პასუხისმგებლობა რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვაზე, რისკის მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვაზე და სესხების დამტკიცებაზე შეთანხმებული სესხის დამტკიცების ლიმიტების საფუძველზე.

სამეთვალყურეო საბჭო საბოლოოდ პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკეული დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ამჟამად რისკი იმართება მმართველ საბჭოსთან არსებული, შემდეგი ერთეულების მიერ:

- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი;
- ლიკვიდურობის რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საბაზრო რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საოპერაციო რისკს მართავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

(b) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი გასწევს ზარალს იმიტომ, რომ მისი მომხმარებლები, კლიენტები ან კონტრაჰენტები ვერ შეასრულებენ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება წარმოიშვება ბანკის სასესხო და სხვა გარიგებებიდან კონტრაჰენტებთან, რაც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს ბანკისთვის.

ბანკი ახდენს მის მიერ ნაკისრი საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურირებას, ერთ მსესხებელთან ან მსესხებლების ჯგუფებთან მიმართებაში გაწეული რისკის ოდენობაზე ლიმიტების დაწესებით.

ბანკმა შექმნა საკრედიტო კომისიის ორიდან ოთხ დონემდე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე. თითოეული საკრედიტო კომიტეტის განხილვისა და დამტკიცების ლიმიტები განსხვავდება სესხის ზომის და/ან ტიპის მიხედვით.

შესაბამისი კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერების მიერ გახსნილი სასესხო განაცხადები გადაცემულია შესაბამის საკრედიტო კომისიაზე ამ სესხის საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ასევე იმართება, ნაწილობრივ, გირაოს მოპოვებით და კორპორატიული ან ინდივიდუალური გარანტიებით.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება კონტროლდება მენეჯმენტის, საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს მის ინდივიდუალურ საკრედიტო დაქვემდებარებებს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. აღნიშნული მიმოხილვა ეფუძნება მომხმარებლის უახლეს ფინანსურ ანგარიშგებას და მსესხებლის მიერ მოწოდებულ სხვა ინფორმაციას, ან ბანკის მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ ინფორმაციას.

მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არის შემდეგი:

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	28,809	8,990
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	22,854	1,516
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	55,240	18,797
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	27,214	32,185
სხვა ფინანსური აქტივები	1,301	183
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება	135,418	61,671

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების სანაცვლოდ ფლობილი უზრუნველყოფის ანალიზისა და მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო რისკის კონცენტრაციაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 12.

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, ექვს წლამდე გრძელდება. ფინანსური გარანტიების სახელშეკრულებო ოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 4,287 ათას ლარს, მათ შორის 1,566 ათასი ლარის გაცემული ფინანსური გარანტია იყო დეპოზიტით უზრუნველყოფილი (2022 წლის 31 დეკემბერი: ფინანსური გარანტიების სახელშეკრულებო ოდენობები - 1,675 ათასი ლარი, მათ შორის 556 ათასი ლარის გაცემული ფინანსური გარანტია იყო დეპოზიტით უზრუნველყოფილი). გარანტიებისთვის ასახული ოდენობები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომელიც იქნებოდა აღიარებული საანგარიშგებო თარიღისთვის თუ კონტრაქტები ვერ დააკმაყოფილებდნენ მათ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი ფინანსურ გარანტიებს, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იდენტიფიკაციის მიზნებისთვის, 1-ელი დონის ფარგლებში ანაწილებს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა 8 ათას ლარს შეადგენს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 10 ათასი ლარი).

(c) ლიკვიდურობის რისკი და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს მისი გადახდის ვალდებულებების დაკმაყოფილებას დაფარვის თარიღისთვის ჩვეულებრივ და სტრესულ სიტუაციაში. რისკის ლიმიტირებისთვის, ბანკის ხელმძღვანელობა მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის გათვალისწინებით, და თვალს ადევნებს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას ყოველდღიურ საფუძველზე. ეს მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და მაღალი შეფასების მქონე გირაოს ხელმისაწვდომობის შეფასებას, რომელიც შეიძლება ასევე, საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი ასევე ინარჩუნებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რათა საჭიროების შემთხვევაში დააგირაოს სებ-ში და მიიღოს დაფინანსება.

ბანკის მიერ ლიკვიდურობის პოზიცია ფასდება და იმართება სებ-ის მიერ დაწესებულ კონკრეტულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტზე დაყრდნობით. სებ-ი მოითხოვს ბანკებისგან 100%-ზე მეტი ლიკვიდურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კოეფიციენტი იყო შემდეგი:

	2023	2022
LCR “ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი”*	260.54%	401.21%

*წინამდებარე კოეფიციენტი არ არის აუდიტირებული.

შემდგომ ცხრილებში მოცემულია ფინანსური აქტივების, ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები უახლოესი შესაძლო სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის მიხედვით. სულ ჯამური თანხის შემოდინება და გადინება, აღწერილი ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

სს „სილქ ბანკი“
2023 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ლარი'000	მოთხოვნამდე					სულ ბრუტო	
	და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტე	თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21,171	10,259	-	-	-	31,430	31,253
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,700	20,528	-	-	-	23,228	22,854
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	715	529	1,705	30,627	1,615	35,191	27,214
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,415	3,698	23,624	32,419	15,157	77,313	55,240
სხვა ფინანსური აქტივები	1,301	-	-	-	-	1,301	1,301
სულ ფინანსური აქტივები	28,302	35,014	25,329	63,046	16,772	168,463	137,862
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	(298)	-	-	-	-	(298)	(298)
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	(18,076)	(2,969)	(76,245)	(6,710)	-	(104,000)	(98,648)
სუბორდინირებული სესხები	-	-	(432)	(1,726)	(4,171)	(6,329)	(2,879)
საიჯარო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(2,119)	(51)	(373)	(1,325)	(275)	(4,143)	(3,887)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(20,493)	(3,020)	(77,050)	(9,761)	(4,446)	(114,770)	(105,712)
წარმოებული ხელშეკრულებები							
- ფულადი ნაკადების შემოდინება	2,421	2,732	8,337	-	-	13,490	134
- ფულადი ნაკადების გადინება	(2,391)	(2,689)	(8,068)	-	-	(13,148)	-
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	7,839	32,037	(51,452)	53,285	12,326	54,035	32,284

- ბანკის „3-12 თვემდე“ ჯგუფში წმინდა ვალდებულების პოზიციის მიუხედავად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი არ არის დაქვემდებარებული არსებით ლიკვიდურობის რისკს, შემდეგის გამო: საქართველოში მოქმედ კომერციულ ბანკებს აქვთ სებ-სგან დაფინანსების მოპოვების შესაძლებლობა სამთავრობო სახაზინო ობლიგაციების 95%-ის და/ან კომერციული ბანკების მიერ ფლობილი კორპორატიული სახაზინო ობლიგაციების 80%-ის ოდენობით. ბანკის მიერ ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის 27,214 ათას ლარს შეადგენდა (იხ. შენიშვნა 11).
- ნაკლებად სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევაში, ბანკს შეუძლია უკან მიჰყიდოს გრძელვადიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები საქართველოს ეროვნულ ბანკს ან გაყიდოს ისინი მეორად ბაზარზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები					სულ ბრუტო თანხის შემოდინება (გადინება)		საბალანსო ღირებულება
	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება	გადინება		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოთხოვნები	10,847	-	-	-	-	10,847	10,847	
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,516	-	-	-	-	1,516	1,516	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	4,878	3,137	1,533	14,868	17,728	42,144	32,185	
სხვა ფინანსური აქტივები	1,710	972	4,275	14,088	7,018	28,063	18,797	
	183	-	-	-	-	183	183	
სულ ფინანსური აქტივები	19,134	4,109	5,808	28,956	24,746	82,753	63,528	
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(10,088)	-	-	-	-	(10,088)	(10,027)	
მომხმარებლებისგან სუბორდინირებული სესხები	(11,939)	(1)	(374)	(984)	(1,947)	(15,245)	(14,238)	
საიჯარო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	(431)	(1,726)	(4,604)	(6,761)	(2,879)	
	(638)	(12)	(184)	(439)	(275)	(1,548)	(1,496)	
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(22,665)	(13)	(989)	(3,149)	(6,826)	(33,642)	(28,640)	
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	5,305	-	8,237	-	-	13,542	37	
	(5,287)	-	(8,106)	-	-	(13,393)	(83)	
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	(3,513)	4,096	4,950	25,807	17,920	49,260	34,842	

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი, 1ლი ასახავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს, მათი სახელშეკრულებო აღდგენის ან დაფარვის ვადების მიხედვით:

	2023			2022		
	1 წლის განმავლობაში	1 წელზე მეტი	სულ	1 წლის განმავლობაში	1 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31,253	-	31,253	10,847	-	10,847
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	22,854	-	22,854	1,516	-	1,516
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	16,119	39,121	55,240	1,065	17,732	18,797
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	523	26,691	27,214	7,153	25,032	32,185
სხვა ფინანსური აქტივები	1,301	-	1,301	183	-	183
სულ	72,050	65,812	137,862	20,764	42,764	63,528
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	(298)	-	(298)	(10,027)	-	(10,027)
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	(93,145)	(5,503)	(98,648)	(12,150)	(2,088)	(14,238)
სუბორდინირებული სესხები	(4)	(2,875)	(2,879)	(4)	(2,875)	(2,879)
საიჯარო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(2,509)	(1,378)	(3,887)	(824)	(672)	(1,496)
სულ	(95,956)	(9,756)	(105,712)	(23,005)	(5,635)	(28,640)
წმინდა დაქვემდებარება	(23,906)	56,056	32,150	(2,241)	37,129	34,888

ბანკის უნარი დააკმაყოფილოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება, რაც გამოწვეული იქნება ცვლილებებით საბაზრო ცვლადებში, როგორებიცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური გაცვლითი კურსი, და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში და წინსწრების რისკებში კონცენტრაციების გარდა, ბანკს არ გააჩნია არსებითი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არსებითად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, რადგან მას არ გააჩნია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების არსებითი ნაშთები, რომლებიც ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელია.

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საშუალო ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთებს პროცენტული აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენენ აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მიახლოებას მათი დაფარვის თარიღისთვის.

	2023			2022		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები
პროცენტები აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10.01%	-	-	11.00%	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	18.74%	11.08%	-	15.06%	10.44%	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9.40%	9%	-	9.89%	-	-
პროცენტები ვალდებულებები						
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები						
მომხმარებლებისგან	11.27%	4.27%	-	8.65%	1.40%	-
სუბორდინირებული სესხები	15%	-	-	15%	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	-	-	5.50%	11.13%	-	-
საიჯარო ვალდებულებები	10.00%	7.23%	-	10.00%	4.51%	-

(ii) სავალუტო რისკი

ბანკს გააჩნია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ახორციელებს სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას, ფასს-ს მიხედვით ესეთი ქმედებები არ კვალიფიცირდება როგორც ჰეჯირების ურთიერთობები.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სხვა ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9,486	446	82	10,014
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,679	22	-	2,701
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	17,741	-	-	17,741
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,214	-	-	2,214
სხვა ფინანსური აქტივები	34	1	-	35
სულ აქტივები	32,154	469	82	32,705
ვალდებულებები				
მიმდინარე ანგარიშები და მომხმარებლებისგან მიღებული დეპოზიტები	(19,257)	(166)	-	(19,423)
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	-	(298)	-	(298)
საიჯარო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(2,632)	(11)	-	(2,643)
სულ ვალდებულებები	(21,889)	(475)	-	(22,364)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(12,102)	-	-	(12,102)
წმინდა პოზიცია	(1,837)	(6)	82	(1,761)

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სხვა ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,146	393	64	2,603
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,456	58	-	1,514
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,128	-	-	7,128
სხვა ფინანსური აქტივები	32	-	-	32
სულ აქტივები	10,762	451	64	11,277
ვალდებულებები				
მიმდინარე ანგარიშები და მომხმარებლებისგან მიღებული დეპოზიტები	(6,666)	(155)	-	(6,821)
საიჯარო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(549)	(13)	-	(562)
სულ ვალდებულებები	(7,215)	(168)	-	(7,383)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(3,897)	538	-	(3,359)
წმინდა პოზიცია	(350)	821	64	535

* ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილში მოცემულია ფორვარდული ხელშეკრულებების ნომინალური ოდენობები. ბრუტო ოდენობით აღრიცხული ნომინალური ოდენობა წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების ოდენობას, საორიენტაციო განაკვეთს და წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების შეფასების საფუძველს. ნომინალური ოდენობები მიანიშნებს წლის ბოლოს დაუფარავი გარიგებების მოცულობაზე და არ იძლევა მინიშნებას საკრედიტო რისკზე.

უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა 871 ათასი ლარის ოდენობით, 2023 წელს (2022: 1,268 ათასი ლარი) წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების მოძრაობას ფორვარდულ გაცვლით ხელშეკრულებებზე და საკურსო სხვაობით განპირობებულ შემოსულობას/ზარალს წლის განმავლობაში და ასევე, მოიცავს ცვლილებებს ნაშთებში საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად.

ლარი'000	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	ნომინალური ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
უცხოური ვალუტის წარმოებული ხელშეკრულება				
გაყიდვა აშშ დოლარი შესყიდვა ლარი	12,102	104	8,106	(64)
შესყიდვა აშშ დოლარი გაყიდვა ლარი	1,046	30	4,747	(19)
შესყიდვა ევრო გაყიდვა ლარი	-	-	-	-
შესყიდვა ევრო გაყიდვა აშშ დოლარი	-	-	538	37
გაყიდვა ევრო შესყიდვა აშშ დოლარი	-	-	-	-
		134		(46)

5,259 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა აქტივებში" შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 134 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1,538 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა აქტივებში" შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებები სამართლიანი ღირებულებით 37 ათასი ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2,962 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა ვალდებულებები" არ მოიცავს ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიან ღირებულებას (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1,577 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა ვალდებულებებში" შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 83 ათასი ლარის ოდენობით).

ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება 179 ათასი ლარის ოდენობით 2023 წელს შეტანილია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 871 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა შემოსულობაში (ზემოაღნიშნულის შესაბამისად) (2022: სამართლიანი ღირებულების ცვლილება 366 ათასი ლარის ოდენობით შეტანილია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 1,268 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა შემოსულობაში).

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონის ფარგლებში.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საანგარიშგებო თარიღისთვის			
	საშუალო კურსი		არსებული სპოტ-კურსი	
	2023	2022	2023	2022
1 აშშ დოლარი	2.6279	2.9156	2.6894	2.7020
1 ევრო	2.8416	3.0792	2.9753	2.8844

ლარის გაუფასურება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა (შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი ჩატარდა გადასახადების გამოკლებით, და ეფუძნება უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებას, რასაც ბანკი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	2023 ლარი'000	2022 ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	(147)	(30)
ევროს 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	-	70

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(e) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების გამო. როდესაც ვერ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ კონტროლის სტრუქტურისა და მონიტორინგის და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების საშუალებით ბანკს შეუძლია რისკების მართვა. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

22. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს შესაბამისი კაპიტალს ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკების უზრუნველყოფის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა კონტროლდება, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობის მიზნით დადგენილი კოეფიციენტებით (სხვა ზომებთან ერთად).

ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია (i) უზრუნველყოფა იმისა, რომ ბანკი შესაბამისობაში იყოს სებ-ის მიერ დაწესებულ კაპიტალის მოთხოვნებთან, (ii) ბანკის მიერ ფუნქციონირებადობის პრინციპის მიხედვით საქმიანობის გაგრძელების უზრუნველყოფა და ბანკის კაპიტალის მონიტორინგი ყოველთვიური ანგარიშებით, რომელიც მიმოხილულია და წარდგენილია საქართველოს ეროვნული ბანკში.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური პირობების ცვლილებისა და თავისი საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, ბანკს შეუძლია ხელახლა შეაფასოს თავისი ბიზნეს სტრატეგია ან შეცვალოს აქციონერებისთვის კაპიტალზე უკუგების ოდენობა ან გამოუშვას დამატებითი კაპიტალი. წინა წლებთან შედარებით არ ყოფილა შეტანილი ცვლილებები მიზნებში, პოლიტიკებსა და პროცესებში.

კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ ეროვნული ბანკის დადგენილების თანახმად (დადგენილება N100/04) 2017 წლის 18 დეკემბერს გადახედილი იქნა მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნების კოეფიციენტები. კაპიტალის მოთხოვნები მოიცავს პილარ 1-ის მინიმალურ მოთხოვნას (4.5%, 6.0%, 8.0% ძირითადი პირველადი კაპიტალისთვის (CET1), პირველადი კაპიტალისთვის (Tier1) და მთლიანი კაპიტალისთვის, შესაბამისად), კომბინირებულ ბუფერებსა (კონტრციკლური და კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერები, რომლებიც 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის 0%-ით განისაზღვრა) და პილარ 2-ის ბუფერებს.

ბაზელ III-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი, პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 26.18%, 20.58% და 16.34%-ის დონეზე, შესაბამისად (2022: 22.92%, 14.99% და 11.24%, შესაბამისად). ბანკი შესაბამისობაში იყო აღნიშნული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოშვებული რეგულაციების მიხედვით, 2023 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კომერციულმა ბანკებმა მიიღეს ფასს სტანდარტები საზედამხედველო ანგარიშებისთვის და შესაბამისობაში არიან საზედამხედველო რეგულაციებთან, ფასს სტანდარტებზე დაფუძნებული მაჩვენებლებითა და მიდგომებით. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გაანგარიშება ეროვნული ბანკის სააღრიცხვო წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის ბაზელ III ჩარჩოს შესაბამისად, 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ლარი'000	2023**	2022**
პირველადი კაპიტალი*	53,096	48,511
მეორადი კაპიტალი*	2,875	3,295
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	55,971	51,806
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	120,853	57,240
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი*	46.31%	90.51%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის (CET I)		
ადეკვატურობის კოეფიციენტი / პირველადი		
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	43.93%	84.75%

*აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

** 2023 წელს, კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები გამოთვლილია ფასს სტანდარტების მიხედვით, ხოლო 2022 წელს აღნიშნული კოეფიციენტები სებ-ის სააღრიცხვო წესების მიხედვით იყო გამოთვლილი.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის (არა-აუდიტირებული), ბანკი შესაბამისობაში იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნასთან 50,000 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წლის 31 დეკემბერი: ბანკი შესაბამისობაში იყო მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნასთან 50,000 ათასი ლარის ოდენობით, გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2 (c)).

23. საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები

2024 წლის 8 იანვარს, აქციონერისგან „Silk Road Group Holding (Malta) Limited“-სგან მიღებულ იქნა 431 ათასი ლარის ოდენობით სუბორდინირებული სესხი.

2024 წლის 1 თებერვალს სრულად დაიფარა 1,013 ათასი ლარის დებიტორული მოთხოვნა აქციონერთან.

2024 წლის აპრილში „Silk Road Group Holding (Malta) Limited“-სგან მიღებული სუბორდინირებული სესხები მათზე დარიცხულ პროცენტთან ერთად, ჯამში - 3,465 ათასი ლარის ოდენობით შეტანილ იქნა პირველად კაპიტალში. აღნიშნული გარიგების შედეგად, ბანკის სააქციო კაპიტალი 72,746 ათასი ლარიდან 76,211 ათას ლარამდე გაიზარდა.

2024 წლის 30 აპრილს, ბანკმა 10,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით სუბორდინირებული ობლიგაციები გამოუშვა.